

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

KVĚTINOVÉ SNĚNÍ – DÁMSKÉ ŠATY
FLOWER DREAMING – DRESSES

LIBEREC 2012

KLÁRA HEJTMÁNKOVÁ

Originál zadání práce

P r o h l á š e n í

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum

Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji tímto vedoucí mé bakalářské práce Ing. Vlastimile Bergmanové za náměty, cenné rady a podnětné připomínky, které jsem uplatnila při psaní této práce.

Dále mé poděkování patří firmě VEBA, textilní závody, a.s., a to především Ing. Stanislavu Francovi a Charlotě Franzeové za možnost realizace vlastního návrhu a pomoc při zpracování desénu.

Nesmím opomenout poděkování také doc. Emilii Frydecké, Ing. Blaženě Musilové a salonu Memphis za odborné konzultace a rady.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala svým rodičům za podporu, důvěru a zázemí, které mi poskytovali po celou dobu studia.

ANOTACE

Bakalářská práce se věnuje květinovým vzorům uplatněným na tkanině, tvorbě návrhu desénu tkaniny v aktuálních barevných trendech a jeho realizaci prostřednictvím spolupráce s firmou VEBA, která je tradičním českým výrobcem bavlněných žakárových tkanin. Součástí práce je nastínění významu květin pro člověka, jejich symbolika a v neposlední řadě historie květinových motivů. Dále se práce zabývá bohatou rozmanitostí využití žakárových strojů pro vazební i barevné vzorování. V závěru práce je navržena kolekce šatů, jejichž střihy vycházejí z aktuálních módních trendů a minimalismu, který má za úkol nechat vyniknout navrženému květinovému desénu. Výsledkem práce je realizace šatů (sada) s lícím a rubním efektem, který vytváří optické rozšíření v protikladu se zeštíhlením.

Klíčová slova: květinové vzory, tkanina, aktuální trendy, šaty

ANNOTATION

This bachelor's thesis is dedicated to floral designs applied on fabrics, creation of fabric designs in latest colour trends and their realisation in cooperation with VEBA, established Czech cotton jacquard fabrics producer. A part of this thesis outlines the importance of flowers for human, their symbolism and last but not least history of floral designs. The thesis is also dealing with wide variety of jacquard machines for woven and coloured patterns. In conclusion is a collection of dresses of latest fashion trends that let to show created floral design. The result of the thesis is the effectuation of dresses (set) with reverse side and right side effect which creates optical slender or wider impression.

Key words: floral designs, fabric, latest trends, dresses

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ŘEČ KVĚTIN - HISTORIE	10
2 VYUŽITÍ A VÝZNAM KVĚTIN PRO ČLOVĚKA	12
3 MODERNÍ TEXTILIE	13
3.1 KVĚTINOVÉ VZORY	14
3.2 CHINTZ	15
3.2.1 Původ chintze	15
3.2.2 Francouzský chintz	16
3.2.3 Ostatní druhy chintzů	17
4 KVĚTOVANÉ ŠATY Z PADESÁTÝCH LET 20. STOLETÍ	18
5 ŽAKÁROVÉ VAZBY TKANIN	19
6 VYUŽITÍ ŽAKÁROVÝCH STROJŮ PRO BOHATÉ VAZEBNÍ I BAREVNÉ VZOROVÁNÍ	20
6.1 JEDNODUCHÉ ŽAKÁROVÉ TKANINY	20
6.2 VÍCEÚTKOVÉ ŽAKÁROVÉ TKANINY	21
6.3 VÍCEOSNOVNÍ ŽAKÁROVÉ TKANINY	22
6.4 DUTINNÉ A VÍCENÁSOBNÉ ŽAKÁROVÉ TKANINY	23
6.5 SPECIÁLNÍ TKANINY	26
PRAKTICKÁ ČÁST	28
7 SPOLUPRÁCE S FIRMOU VEBA	28
8 TREND	29
8.1 AKTUÁLNÍ TRENDY	29
8.1.1 Bionic botanic	31
8.1.2 Genders	31
8.1.3 Faded summers	32
8.1.4 Null	32
9 NÁVRH DESÉNU	33
9.1 ZPRACOVÁNÍ NÁVRHU PRO TKANÍ	35
9.1.1 Nastavení parametrů tkaniny	35
9.2 KOREKCE A ÚPRAVA BAREV	35
9.3 RAPORTOVÁNÍ	36

9.3.1 Střída, náhled	38
9.4 KONTURY	39
9.5 VLOŽENÍ VAZEB	41
9.5.1 Použité vazby	41
9.6 VYHLEDÁVÁNÍ FLOTŮ	44
9.7 STROJOVÁ DATA	44
9.8 SIMULACE V DESIGNSCOPE VICTOR	45
9.9 BAREVNÉ VARIANTY	45
10 TKANÍ VZOROVÉHO MATERIÁLU	46
10.1 HOTOVÁ TKANINA	47
10.2 SIMULACE DALŠÍCH MOŽNOSTÍ VYUŽITÍ	47
11 DÁMSKÉ LETNÍ ŠATY	49
11.1 NAVRŽENÍ KOLEKCE ŠATŮ	49
11.2 TECHNICKÉ NÁKRESY A POPISY	52
11.2.1 Technický nákres a popis modelu č. 4	52
11.2.2 Technický nákres a popis modelu č. 6	53
<u>ZÁVĚR</u>	<u>58</u>
<u>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY</u>	<u>59</u>
<u>SEZNAM OBRÁZKŮ</u>	<u>60</u>

ÚVOD

Proč je právě mé „snění“ květinové? Květina je ten nejjednodušší, ale přitom nejkrásnější dárek, který může žena dostat. Na květině není nic umělého, člověkem stvořeného. Jedná se o čisté a neposkvrněné dílo přírody. Květiny jsou prostě dokonalé a existuje jich nepřeberné množství. Květináři, aranžéři nebo právě návrháři textilií mají tedy z čeho vybírat. Jak se říká: „ženu ani květinou neuhodíš“, neurazíš ji pak ani vhodným květinovým vzorem na látce.

Ke květinám mám blízký vztah, díky babičce, která je tak ráda pěstovala. Měla květinovou zahradu, o kterou se s láskou starala. Já jsem tam s ní ráda trávila svůj volný čas, stejně jako jsem se už odmala se zájmem věnovala malování a později i šití oblečků na panenky a jiných výrobků, většinou pro členy mé rodiny. Tyto mé koníčky mě inspirovaly k tomu, abych se přihlásila ke studiu na střední průmyslové škole oděvní v Praze. Rovněž jsem spolupracovala několik let se Salonem Memphis, kde jsem začínala s drobnými úpravami oděvů a postupem času přešla k tvorbě hotových výrobků.

Jsem věčně se smějící extrovert, který má rád barvy, rád je kombinuje a obdivuje květinové motivy a vzory. Jako každý jiný člověk se ráda zasním. Zavírám oči a představuji si louku plnou květů ve stovkách barev, tvarech a vůních. Protože květiny považuji za součást mé fantazie při navrhování a mnohokrát jsem se jejich rozmanitostí a krásou inspirovala, pojala jsem v „květinovém“ duchu i svou bakalářskou práci. Pro realizaci zpracování navržené látky jsem zvolila dámské šaty, jelikož ty by neměly chybět v šatníku žádné ženy. *„Hleďte v šatech ženu. Kde není žena, tam nejsou šaty“* řekla Coco Chanel.

Nahlédneme-li do dějin, zjistíme, že stříhy a barvy se na módní výsluní opakovaně vracejí. A je to právě interpretace a kreativita módních návrhářů, co promění staré stříhy a barvy v poslední módní výstřelky. Podíváme-li se na vývoj módních stylů, nemůžeme přehlédnout, jak úzce to, jak se lidé oblékají, souvisí s kulturou, v níž žijí. Na začátku 19. století byla móda snobskou elitářskou známkou společenského postavení, nepřilíš vzdálená od středověkých zákonů, které dovolovaly nosit přepychové oblečení a doplňky jen aristokracii – společenské postavení a nikoli pouhé peníze diktovalo, jaké barvy a látky lidé mohli nosit. [5]

V průběhu 20. století začalo na módu působit výtvarné umění, hudba, film, různé soudobé události ale i životní styl – např. éra „hippies“ a tzv. květinové děti stojí jistě za zmínku. Oblečení už proto dávno neplní jakousi ochrannou funkci, abychom se chránili před deštěm, horkem, mrazem, větrem anebo sluncem, je hluboce propojeno s naší osobností. To jak se oblékáme, vypovídá hodně o nás samotných, našem charakteru, náladě, světonázoru či náboženském smýšlení. Je to však i něco jako podpis našeho fyzického „já“. Podle našeho oblečení se např. pozná i příslušnost k zájmové skupině. [5]

V dnešní době při nakupování běžně narážíme na velmi pestrý rejstřík módních značek od drahých značkových butiků, přes cenově dostupné kopie přehlídkových modelů ve specializovaných oděvních prodejnách až po oblečení ze sériové výroby přístupné široké veřejnosti v super- a hypermarketech. K tomu podotýkám, že ani toto oblečení neopomíná trendy sezony a dokonce se jimi řídí i kolekce dětského oblečení.

Barevné trendy pro rok 2012 vycházejí z možnosti nalezení nových myšlenek ve všem, co jsme v poslední době začali opětovně oceňovat. To nás podněcuje k tomu, abychom čerpali nové možnosti ze světa kolem nás a dodává odvalu kombinovat materiály a barvy novými, neočekávanými a přesvědčivými způsoby.

Cílem mé práce je vytvoření návrhů tkanin s květinovým motivem. Spoluprací s firmou VEBA docílit realizace navrženého desénu tkaniny a vytvoření kolekce módních návrhů s přihlédnutím na desén, materiál a vlastnosti utkané látky. Zároveň přemýšlet o tkanině jako takové, u které je možno využít nejen lícní, ale i velmi zajímavou rubní stranu.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ŘEČ KVĚTIN - HISTORIE

Květiny měly nemalou úlohu již v životě starověkého Egypta. Vnitřní zařízení obydlí bylo bohatě zdobeno květinovými motivy a vzory. Umělci a architekti často využívali skryté řeči květin. Snažili se v místnostech navodit falešný pocit a vytvořit tak iluzi například chladného rybníka nebo stinného sadu, proto sloupy často připomínaly stvolý papyrů nebo kmeny palm. Sloupy zakončovaly květy nebo poupata lotosů. Na stěnách byla vyobrazena rozlehlá zahrada a na podlaze zarostlý rybník. V Indii existuje odedávna kult lotosu. To znamená, že tyto květy jsou zasvěceny Buddhovi a jsou považovány za symbol čistoty. Věnce, girlandy a kytice se začaly využívat při náboženských obřadech a rituálech. Teprve později se využití rozšířilo i do světských ozdob. Umění vazby květinových kompozic se společně s buddhismem rozšířilo z Indie do všech zemí Východu, ale především do Číny, která je nazývána „královstvím květů a matkou zahrad“.

Bez květin se ve starověkém Řecku neobešel žádný významný podnik. Věnce a girlandy zdobily vozíky, chrámy i oltáře. Květiny byly také odměnou pro vítěze olympijských her, básníky i umělce. Nekonečnost byla symbolizována věncem z listí, květů, plodů nebo klasů, protože neměl ani začátek, ani konec a tvar kruhu byl považován v době antiky za projev uzavřenosti a konečnosti. Římané také velmi milovali květiny, pěstovali je a dováželi ze všech dobytých zemí. Každoročně byly pořádány floralie. Tímto pojmem se označovali slavnosti pořádané na počest bohyně jara a květů Flóry. Ze všech květů si nejvíce oblíbili růže. Všechny slavnosti příležitosti byly doprovázeny obrovským množstvím nádherných růží. Pád římské říše započal nové časy a tím zapomenutí řeči květů. Středověká křesťanská církev považovala užívání květů ve světském životě za hřích a jejich znehodnocení. Květiny mohly sloužit pouze k oslavě Boha, Panny Marie a svatých. Uplatnění rostlin bylo povolováno pouze v medicíně, a to jako léčivo. Léčivé byliny a květiny se tedy pěstovaly především v klášterních zahradách. [1]

Svět představoval směsici různých symbolů, v níž květiny měly vážnou a nenahraditelnou úlohu. Každý kvítek oltární kytice se tudíž stával součástí křesťanské symboliky, kterou dodržovali sochaři i malíři zobrazující biblické náměty. Byly to právě květiny, které pomáhaly divákovi pochopit význam celého obrazu. V pozdním

středověku a na počátku renesance se stále více a více dostávaly do každodenního života lidí. Opět se objevily květy a zelené větvičky, volně zavěšené na provazcích, přišité ke tkaninám našasených na stěnách nebo rozprostřeny na slavnostním stole. Navrácení radosti ze života přineslo člověku období renesance. Začala epocha velkých zeměpisných objevů a v Evropě došlo k nalezení nových, dříve nevidaných a neznámých rostlin. Lidi zachvátila obrovská vášeň ke květinám a kytice už nebyly ozdobou jen kostelů, ale také světských domů.

Nový světový názor započal v 17. století rozvoj přírodních věd. Povědomí o proměnlivosti světa krásně předávají květiny, které v krátké době napodobují všechny etapy lidského života od narození po rozkvet a končící smrtí. Staly se tímto hlavními prvky barokního slohu (viz obr. 1), který se někdy nazývá zlatou dobou květin. Postupem času se kytice, věnce a girlandy stávaly méně bohaté a z části ztratily svou náboženskou symboliku. Ještě více strohé, asymetrické s lehkými a měkkými liniemi se staly kytice rokokového slohu. Kytice tohoto slohu byly poznamenány zjemnělým lidským vkusem a zájmem Evropanů o východní kulturu, zvláště čínskou. Móda 18. století vyžadovala zdobení oděvu a účesu živými květy a i v 1. polovině 19. století nosily ženy podobné „portbukety“ s živými nebo umělými květinami na náramcích a muži měli jeden nebo několik květů v knoflíkové dírce. [1]

Obr. 1 Barokní kytice (zdroj: <http://oko.yin.cz/30/kvetiny-v-evropske-kulture/>)

2 VYUŽITÍ A VÝZNAM KVĚTIN PRO ČLOVĚKA

Rostliny jsou odedávna nepostradatelnou součástí lidského života. Člověku přinášejí nejen všestranný užitek, ale působí mu potěšení svou krásou. Stromy i květiny provázejí člověka proměnami všech ročních období a jsou nedílnou součástí svátečních chvil. Mnohé z nich promlouvají svojí vlastní řečí a jsou schopny svými vlastnostmi vyjádřit niterné pocity, tajná přání a tužby. Schopnost ochrany jim často byla přisuzována v minulosti. Dokázaly ochránit před škodlivými vlivy a zásahy osudu, proti kterým se člověk cítil být bezmocný. Rostliny byly proto obdařeny bohatou symbolikou. Na světě snad není země, která by neměla svou vlastní květomluvu, která je jedním ze zdrojů poznání způsobu života a myšlení jejich obyvatel. [2]

V současné době dávají květiny, bylinky a rostliny potěšení lidem všech národů, protože jejich krása má jedinečnou schopnost, jejich vůně se používají k výrobě parfémů a jako přísada do některých léků a potravin. Květiny hrají důležitou roli v životě každého člověka bez ohledu na věk. Dělalí ho veselejší a šťastnější. Lidé používají květiny pro různé příležitosti. Rádi zdobí své domy okrasnými květy nebo vázou s čerstvými květinami umístěnou uprostřed pokoje, která vytváří uklidňující atmosféru. Zahrada plná různě vonících květin je tím nejlepším místem, kde trávit letní večery. Květiny mají také velmi důležitou roli v milostném životě. Červená růže je oblíbený způsob pro vyjádření lásky. Krása a něha červené růže dokáže vyjádřit všechny pocity bez vyslovení jediného slova z úst. [3]

Pro ženy jsou květiny důležitým pomocníkem při zkrášlování. Není to tak dávno, kdy platilo, že nejrafinovanější a nejelegantnější ozdobou je právě čerstvá květina. Byla nepostradatelnou ozdobou dámského klobouku, plesové toalety i slavnostního účesu. Mužům postačila pouze květina v klopě. Květiny si udržely roli nezbytného módního doplňku dodnes. Ženy milují květiny ve vlasech nebo jako brož, která dotváří celkový outfit. Krásou květin se velmi často inspirojí módní návrháři, ale také tvůrci bižuterie a zlatníci. Každý národ měl a stále má „své“ květiny, které se objevují na oděvu a špercích, ale také ve všech předmětech denní potřeby.

Za elegantního člověka byl v polovině minulého století považován člověk zkrápějící se toaletní vodou s esencí pomerančových květů, růží nebo verbeny. Význam květin nelze v životě dnešní ženy podceňovat, protože jsou nedílnou součástí domácí kosmetiky a parfémů. [3]

3 MODERNÍ TEXTILIE

I moderní textilie mají svůj původ v minulosti. Naturalistické nebo stylizované květiny a ptáci jsou stálým motivem už po staletí ať na evropských nebo asijských tkaninách. Klasicistní motivy, hlavně z oblasti architektury, byly v posledních letech hlavním zdrojem pro textilní vzory. Velmi výrazný design mají černobílé vázy a závěsy od Timnyho Fowlerse, které působí moderně a to i přesto, že vycházejí z klasického motivu. Potisky s motivem sloupů, které byly velmi populární na začátku 19. století, jsou dnes znovu v módě, a v monochromatickém stínování jsou velmi působivé.

Znovuobjevování starých motivů přineslo do mnoha vzorů i stopu humoru. Janet Milner se nechala pro svou textilií „Účes jako včelín“ inspirovat v šedesátých letech, přičemž volba materiálu - v tomto případě len - a elegantní barevné schéma vytváří působivý efekt. [4]

Jasně, silné barevné návrhy, které byly velmi oblíbené hlavně v 50. letech a používaly se především v kuchyni a koupelně, znovu zpracovává firma Reputation v moderních materiálech, což působí téměř ironicky. To, co z toho vychází, je vtipné a mnohoslibné, i když použité motivy jsou natolik nápadné, že by mohly rychle vyjít z módy.

Některé dekorační firmy se přizpůsobily současnému vkusu, který si žádá individuální, umělecký design. Vyrábějí potisky, které působí jako ruční tisk. Takto navrhl designér Guild ve spolupráci s designérkou Isabel de Borchgrave svoji kolekci. Ačkoliv jsou potisky zhotoveny strojově, mají charakter ručně potištěné látky a přibližují se tak její dřívější, ručně potištěné kolekci.

Tak jako jeho předchůdci, Toiles (plátno), působí i moderní „obrazové látky“ nejlépe, když se použijí ve velké ploše. Hodí se na rolety, přehozy na postel nebo ploché potahování stěn tak, aby mohl být dobře doceněn jejich vzor. Zohlednit musíme i velikost vzoru - některé z nich jsou příliš velké na to, aby bylo možné je použít všude. Menší vzory jsou všestrannější. Mnohé z nejnovějších tisků, např. indiánské motivy, se výborně hodí do dětského pokoje, zvláště když jsou použity zářivé barvy.[4]

3.1 Květinové vzory

Květy a listy dominují v textilních vzorech víc než jiné vzory. Po staletí zdobily rostlinné motivy, včetně listů, stonků, ořechů, plodů, bobulí a květů každý druh textilního materiálu, tkaného, potištěného nebo vyšíváného. Designéři se přírodou nechávali vždycky inspirovat, a ve středověku byla příroda až přepečlivě napodobována.

Květy, stonky a listy byly oblíbeny především u tkaných a vyšíváných materiálů, zvláště u italských damašků a jakobínských plochých výšivek, ale teprve u potisků byly tyto motivy náležitě doceněny. [4]

Když v 19. a 20. století byla více rozvinuta technika potisku, patřily květiny a podobné motivy k nejoblíbenějším designům, zvláště květy (obr. 1), které byly právě v té době v módě. Když například vzkvétal anglický venkovský styl, dominovaly dekoračním tkaninám růže, lilie a tulipány. Když převážil spíše orientální styl, proměnily se květinové obrazy na chryzantémy, bambus nebo zlatý déšť.

V období hnutí arts and crafts hrály květinové motivy pro dekorační textilie obzvlášť důležitou roli, neboť William Morris velice miloval tradiční anglické zahradní květiny. O svých květinových motivech Morris prohlásil, že květy mají být lehce stylizovány tak, aby pozorovatel viděl nejen, jak vypadají v přírodě, ale i co znamenají.

Mnoho současných designérů vděčí přírodě za svou inspiraci pro své nejlepší návrhy. Tricia Guild používá například květiny jako dominantní sílu svých designů, kterými přináší domů kousek přírody. [4]

Obr. 2 Květinové vzory (zdroj: Sarasatic Design Collection)

3.2 Chintz

Pojem chintz obvykle označuje bavlněnou textilií potištěnou květinovým vzorem z více barev na bílém nebo světlém podkladu. Často, ale ne vždy, má chintz lesklý povrch. Ačkoliv je velké množství chintzů zdobeno květinovými motivy, objevují se i jiné motivy jako ovoce nebo vzájemně propletené listy.

3.2.1 Původ chintze

V 16. a 17. století bylo umění květinových vzorů vyhrazeno pouze tkalcům a barvy se nedaly na textilie tisknout trvanlivě. Na textilie se malovalo nebo byly potiskovány dřevěnými razidly, přičemž byl pigment nanášen na povrch textilu bez toho, aby se správně vtiskl hlouběji. Látky se nedaly kvůli citlivému povrchu prát. Technika malování na bavlnu barvivem, které je vázáno v mořidle, se začala praktikovat nejprve v Indii. Levné bavlněné textilie existovaly v Indii po staletí a špatná kvalita bavlny se zakrývala detailním vzorem a živými motivy. Malování na bavlnu bylo v Indii po staletí široce rozšířeným uměním předtím, než se rozšířilo do dalších částí Blízkého i Dálného Východu. Na začátku 17. století se takovéto pomalované textilie dostaly na evropský trh. Východoindické společnosti, které se zakládaly v 17. století v Holandsku, Anglii a Dánsku, podporovaly čilý obchod. Ve Francii se daly koupit malované bavlněné textilie jménem *chittes*, v Anglii známé jako *chintz*. Ve Francii měly tyto textilie dvojí označení, které odkazovalo na jejich původ: *perses* se označovaly textilie z Blízkého Východu a *indiennes* dovážené z Indie. Ačkoliv textilie v těchto dobách bývaly pomalovány ručně, některé bývaly také potištěny dřevěnými razidly. Jako motivy se používaly květiny nebo ovoce v mnohobarevných stylizovaných vzorech. Časem se vzory a barvy měnily tak, aby se přizpůsobily zdrženlivějšímu evropskému vkusu. Jak vzrůstal obchod s Orientem, chintz se stával pevnou součástí interiérů a také oblečení evropské střední třídy a stál v přímém kontrastu s dosud používaným jednobarevným a formálním damaškem. Později, když se v Evropě etabloval vlastní bavlnářský průmysl, byly vzory malovaných a mořených indických textilií napodobovány. Vzory se pomalu měnily a pomalu se vzdalovaly od svého původu. Motivy dovážených čínských textilií, porcelánu a lakovaného zboží se míchaly s indickými materiály. Tak vznikaly vkusné designy s evropskými, čínskými a indickými prvky. [4]

3.2.2 Francouzský chintz

Francouzi byli první, kdo převzal indické techniky, aby mohli vyrábět své vlastní *indiennes*. V pozdním 17. století vzrostla poptávka tak silně, že se výrobci vlněných, lněných a hedvábných tkanin, po dlouhou dobu základů francouzského textilního průmyslu, cítili ohroženi. Dekret královského koncilu z roku 1686 zakazoval dovoz chintzu do Francie stejně tak jako jeho imitace.

Ostatní evropští výrobci, kteří už byli v textilním průmyslu dostatečně etablováni, kopírovali hezké indické květinové vzory, ačkoliv si museli neustále konkurovat s výrobci ostatních textilií, kteří si chránili své výsadní postavení. [4]

Rodina Oberkampfových v Jouy-en-Josas poblíž Versailles vyráběla nejen převážně jednobarevné tisky obrazů z gravírovaných měděných desek, ale představili i velké množství vícebarevných květinových vzorů v indickém stylu, které se tiskly metodou dřevěného tisku. Jejich manufaktura byla vysoce produktivní, designy dřevěných tisků, které se používaly jak pro oblečení, tak i pro dekorační materiály, se staly důležitým hospodářským pilířem celého podniku.

Vysoká kvalita jejich potisknutých bavlněných textilií souvisela s intenzitou barev a vysokou kvalitou barviv. Oberkampfové byli perfekcionisti a zaměstnávali jen dobře vyškolené dělníky, talentované návrháře vzorů a používali jen ty nejlepší podkladové materiály. Ostrost tisku závisela na správné konzistenci mořidla. Před mořením se textilie důkladně vyprala a vyklepala, čímž se stala krásně měkkou.

Vzory se často skládaly z více barev. Barvivem byly např. rostlina mořena barvířská, boryt barvířský, indigo a košenila. Jeden z jejich vzorů se tiskl dřevěným razidlem z osmi různých barev na bílý bavlněný podklad; skládá se z mnoha stylizovaných navzájem propletených květin. Design byl inspirován indickým motivem. Další design, jehož barvy byly spíše „chintzové“, ale jeho motiv připomíná látku z Jouy, se jmenuje „L'enfant au Dauphin“. Je tvořen klasickými ornamenty a rohy hojnosti, obklopené kosočtverci. [4]

Textilie byly vyráběné většinou na zakázku pro klienty pro oděvní a dekorační účely. Ze zdokonalováním potisků se zlepšovaly i techniky samotného potisku. Jeden z fantastických tisků nazvaný „Roses chineés“ má pravidelné kontury, které vznikly výrobou dřevěného razidla, a působí skoro jako hedvábí. Je zde možno vidět květiny

ve všech možných formách, jsou roztroušeny na puntíkováném nebo jednobarevném podkladu, v girlandách, svazcích nebo propletencích. Designéři čerpali ze svých znalostí místních, ale i z početných zobrazení exotických květín.

3.2.3 Ostatní druhy chintzů

Raný anglický chintz byl založen na původní indické technice barvení a tisku. Na začátku 18. století si angličtí tkalci stěžovali, že tiskařský průmysl je připravuje o zdroje vody. Díky tomuto se parlament rozhodl v roce 1721 zakázat výrobu anglického chintzu, ale ve 30. letech 18. století byl tento zákaz zrušen a tiskařský průmysl znovu získal právo na potisk textilií. Používali především len a bavlněný barchet. Kolem roku 1770 získal anglický chintz takovou oblibu, že se zvětšil výběr tisků a barev.

Chintz si Američané dováželi původně z Anglie, avšak ke konci 18. století si začali vyrábět svůj vlastní “americký chintz”. Došlo k přesunu některých anglických tiskařů do Filadelfie, která se stala centrem tiskařského průmyslu. [4]

Obliba rolet ve viktoriánských domácnostech vyvolala obrovskou potřebu po silně “lesklém chintzu”. Viktoriánský chintz byl tuhý a tvrdý, takže bylo obtížné z něj šít. Vysokého lesku chintzu se původně dosahovalo pomocí vyleštěného pazourku v dřevěném rámu. Pazourek byl zavěšen nad látkou, jezdil po napnuté látce a takto ji leštil.

V pozdním 19. století byly tištěny désény představující naturalisticky zobrazené květy. Mnoho viktoránských designů dostalo jména právě podle květín. Okolo roku 1950 chintz začal ztrácet na své oblibě a udělal místo novým abstraktním a geometrickým vzorům. V posledních letech je zaznamenán opětovný zájem. Především firma Colefax, která vyráběla chintz i v během doby špatných časů a dnes patří mezi přední výrobce chintzu. Jsou specialisté na dekorační textilie a jsou světově proslulí. Firmu založil architekt Sybil Colefax a John Fowler. Sbírká chintzů Fowlera obsahovala obrazy rozkvetlých květín, listy a džbány. Fowler se nadchnul pro decentní téměř neznatelné květinové vzory různých tradičních textilií a zkombinoval je podle vlastního vkusu s jednoduchými nebo pruhovanými textiliemi. [4]

4 KVĚTOVANÉ ŠATY Z PADESÁTÝCH LET 20. STOLETÍ

Botanický termín „corolle“ je slovo, kterým je označována květní koruna, je tedy zřejmé, že silueta, kterou vytvořil Christian Dior pro svou kolekci z roku 1947, jež vstoupila ve všeobecnou známost jako New Look, splynula s módou 50. let, pro kterou byly nejtypičtější květované šaty. Trh pracovních příležitostí po válce znovu přešel do rukou vracejících se mužů a ženy byly podporovány k návratu ke své tradiční roli strážkyň domácího krbu. Šatník jako pro panenky připomínala móda 50. let typická svou rozevlátostí, láskou k rozevlátosti, bajadérskému stylu, horizontálním květinovým tiskům, saténu, taftu, volánkům a mašlím.

Dior začal používat v roce 1952 květinové potisky od londýnské firmy Ascher. Při navrhování šatů se nechal inspirovat továrním designem. Tímto v 50. letech navodil obrovskou popularitu květinových vzorů, které zaplavily celý svět módy. Řada návrhářů v té době směřovala ke konfekci a prodeji hotových střihů, ale firma Horrockses se proslavila využitím haute couture stylizace na svých modelech. Synonymem zářivé květovaných šatů s bohatou sukni se stala móda Horrockses po celé Británii. Konfekční firma Horrockses byla vyhlášena kvalitou a relativně vysokou cenou, že nebylo vůbec neobvyklé vidět v jedné z jejích šatů dokonce i královnu. [5]

Známkou bezstarostných časů po těžkostech války byly považovány zářivé květy v kombinaci se svěží bavlnou. Specifickou módu pro teenagerky, která se nosila s lodičkami bez podpatků a ohonem vytvořil bující odbyt v řadách dospívající mládeže. Firma Horrockses si objednávala návrhy textilií od komerčních návrhářů i známých umělců, jakými byli například Edouardo Paolozzi a Graham Sutherland. U textilií s květinovým potiskem měl potisk zároveň pracovat se střihem šatů a dosáhnout určitých efektů jako například optického rozšíření sukne pomocí kontrastních pruhů a jiné. Firma po válce zmodernizovala své továrny a začala vyrábět vysoce kvalitní bavlnu, zvláště určenou pro její módní výtvoř. V 50. letech květované potisky oslovily všechny generace, a styl matka-dcera se dal koupit nebo ušít doma. [5]

5 ŽAKÁROVÉ VAZBY TKANIN

Tkanina je plochý textilní útvar, který vzniká propojením dvou vzájemně kolmých soustav nití osnovy a útku, které provazují v určité vazbě. Osnova je soustava nití ležících rovnoběžně s okrajem tkaniny a útek je nit kolmá k osnově. [6]

Prošlupným ústrojím se vytváří prošlup, do kterého se zanáší útek. Prošlupní ústrojí žakárového stroje je umístěno nad stavem na zvláštní konstrukci. Nitě jsou ovládány šňůrami a nitěnkami, které jsou zakončeny např. závažíčky. Šňůry jsou vedeny děrovanou deskou – řadnicí, která udržuje jejich pořadí. Děrované papírové karty řídí činnost žakárových strojů. Na papírové kartě jsou podle vazby vytlučeny dírky, které značí zvednutí šňůr příslušných osnovních nití. V dnešní době jsou rozšířené žakárové stroje, kde je zdvih platin ovládán elektronicky, tím odpadá výroba karet. Žakárové stroje jsou používány pro výrobu bohatě vzorovaných tkanin. [7]

Žakárové tkaniny se vyznačují výrazným figurálním vzorováním, kterého je dosaženo kombinací vazebních efektů. Vzorová střída vazby má 24 a více různě vázajících osnovních nití. Kapacita žakárových strojů umožňuje použití několika set osnovních nití. Při uplatnění menších vzorů je možno tkát v jedné střídě žakárového stroje několik vzorů. V případě, že je vzor větší než kapacita stroje, použije se na tkacím stroji více žakárových strojů vedle sebe. Toto zařízení je nákladnější a změna parametrů tkaniny je složitější. Příprava výroby je náročnější na technickou a organizační vyspělost řídících pracovníků a výrobních dělníků. Tkaniny jsou dražší, mají větší užitnou hodnotu. [8]

Žakárové tkaniny mají široké použití pro prádlové, šatové, plášťové, dekorační, nábytkové, kobercové i textilní doplňkové výrobky.

Vazby, používané pro zhotovení žakárové tkaniny jsou shodné s používanými vazbami pro listové tkaniny. Pro docílení figurálního vzoru musí být použity nejméně dvě vazby nebo záměna soustav nití u složitějších tkanin. Pro třídění žakárových vazeb rozlišujeme vazby osnovní, útkové a oboustranné. [8]

6 VYUŽITÍ ŽAKÁROVÝCH STROJŮ PRO BOHATÉ VAZEBNÍ I BAREVNÉ VZOROVÁNÍ

6.1 Jednoduché žakárové tkaniny

Tyto tkaniny se vyznačují pouze jednou soustavou osnovní a jednou útkovou soustavou nití. Při tkaní je možno docílit pouze tří základních efektů, tj. osnovního, útkového a oboustranného. Rozlišení efektů v případě, že jsou obě soustavy nití téže barvy, je řízeno intenzitou odrazu světla. Tkaniny tohoto druhu je možno použít na prádlové, halenkové, šatové, plášťové, nábytkové tkaniny, ložní prádlo, stolní prádlo a další výrobky. Základní skupiny jednoduchých žakárových tkanin se rozlišují podle způsobu provázání.[8]

Nejčastějšími vazebními kombinacemi jednoduchých žakárových tkanin se základním i vzorovým efektem v oboustranné vazbě je třířídíťová kanava v půdovém efektu a plátnová vazba ve vzoru. Další možností je kombinace příčného a šikmého rypsu. Tkaniny jsou používány na prádlové, šatové a dekorační výrobky. Typická vlastnost pro tuto tkaninu je lehkost a vzdušnost. U těžších tkanin je používána rypsová vazební technika.

Jednoduché žakárové tkaniny se základním efektem v oboustranné vazbě a se vzorovými efekty v osnovní a útkové vazbě jsou především v plátnové vazbě v půdovém efektu, ale ve vzorech jsou třířídíťové a čtyřřídíťové kepry, méně jsou používány pětivázné a šestivázné atlasy. Při členitosti vzorových ploch je nutno přihlížet na dostavy, poněvadž plátnová vazba vyžaduje mnohem menší dostavu než keprové a atlasové vazby. Pokud je zvolen velký motiv je nutno vzor rozčlenit na drobnější plošky, kterých je docíleno přerušováním plátnovou vazbou. Výrobou těchto tkanin vznikají především bavlnářské žakárové popelíny, které mají široké uplatnění a jsou používány na košiloviny, halenky a letní šatovky, šátky, dále na hedvábnické prádlové tkaniny (korzety, podprsenky). [8]

Způsob provázání jednoduchých žakárových tkanin se základním efektem v osnovní vazbě a se vzorovými efekty v útkových vazbách je řešen převážně atlasovými a keprovými vazbami a jejich odvozeninami. V drobnější vzorové ploše je v malé míře uplatněna vazba oboustranná. Struktura tkaniny je podobná keprovým a atlasovým vazbám. Vyšší dostava způsobuje větší spotřebu materiálu a ovlivňuje vlastnosti

tkaniny, která je běžným typem tkanin na ložní povlečení a ubrusy (damašky), na matracové grádly, prošívané pokrývky, šatovky, přehozy a kravaty. [8]

Bavlněná tkanina vyrobená z jemných přízí, často lesklá a hustě dostavená se nazývá damašek. Tká se žakárovou technikou v atlasových vazbách s velkoplošnými vzory. Některé typy damašků jsou v menším rozsahu vyráběny pro dekorační nebo oděvní účely, ale nejčastější použití je na ložní prádlo a ubrusy. Pochází s největší pravděpodobností z Číny. K rozkvětu jeho výroby došlo ve 12. století, kdy se do Evropy dostal přes Sýrii a podle syrského hlavního města získal svůj název. [9]

Damašek je obchodní označení pro jednobarevnou tkaninu se vzorováním různých tvarů a velikostí. Jednotlivé plochy vzorů jsou na okrajích odstupňovány a kontrast vznikne střídáním osnovní a útkové vazby. Tento druh tkaniny je použit pro realizaci návrhu desénu praktické části bakalářské práce. [10]

Obr. 3 Bavlnářský damašek [8]

6.2 Víceútkové žakárové tkaniny

V celé ploše nebo alespoň v jedné části této tkaniny leží nejméně dvě útkové soustavy nití nad sebou. Počet útkových soustav ležících nad sebou rozlišuje tkaniny na dvojútkové až šestiútkové a jejich zesilováním o další soustavy nití je rozšířena možnost vzorovat tkaninu. Každá osnovní soustava s každým útkem je schopna vytvořit tři vazební efekty. Nenáročná změna barevného i figurálního vzoru je výhodou zejména pro módní výrobu. Největší uplatnění tkanin je především v oboru hedvábnickém, vlnářském a ve stuhařství. Mnohem méně však v oboru bavlnářském a lnářském.

Dekorační, nábytkové tkaniny, kravaty a šatovky tvoří hlavní sortiment víceútkových tkanin. Typy vazebních víceútkových technik jsou dány způsobem vzorování. [8]

Dvojútkové a tříútkové tkaniny s poměrně řidší osnovou (tkaniny se všemi útky vzorovými), která se běžně nepodílí na vzorování. Osnova vzoruje jen u nábytkových tkanin, kde je jemná osnova. Barevné vzorování u dvojútkové tkaniny lze rozšířit tím, že jedna útková soustava je tkána ve třech barvách. Kalmuky a dvojútkové pokrývky se řadí mezi typické představitele této skupiny tkanin.

Tkanina s útkem vazním je dvojútková až šestiútková. Základní tkanina v plátnové vazbě je tvořena nejčastěji osnovou a útkem vazním ve stejné neutrální barvě. Ostatní útky jsou vzorové. Toto je technika uplatňována při výrobě kravat, vzorovaných stuh, prostírání a šátků, nábytkových tkanin. U vzorových efektů leží jeden útek vždy na líci, druhý na rubu tkaniny a základní tkanina je umístěna uprostřed.

Osnovní atlasový efekt u víceútkových brokátů je vytvořen přehuštěnou osnovní soustavou a útky. Jde o tkaniny dvojútkové a tříútkové. Víceútkové brokáty jsou tkány speciální vazební technikou, která je používána nejen pro hedvábnické brokáty, ale pro bavlnářské i vlnářské výrobky. Brokáty se dělí na dvě základní skupiny. Brokáty v půdovém efektu v jednoduché tkanině mají uloženy v půdovém efektu jednotlivé útky, které provazují s osnovou v osnovním atlase vedle sebe, vzájemně se kříží a vytváří jednoduchou atlasovou tkaninu. Výroba těchto tkanin je určena pro oděvní účely, nábytkové tkaniny a závěsy. U brokátů v půdovém efektu je ve víceútkové vazbě atlasová vazba pětivazná a šestivazná, nebo osmivazný a dvanáctivazný atlas. Použití je možné v hedvábnickém oboru hlavně na výrobu večerních společenských šatovek a kravat. [8]

6.3 Víceosnovní žakárové tkaniny

Víceosnovní tkaniny jsou vyráběny dvojosnovní až čtyřosnovní. V celé jejich ploše nebo jen v některé části těchto tkanin leží dvě osnovní soustavy nití nad sebou. Z jednoho osnovního válu se tká v případě, že všechny osnovní soustavy mají stejné setkání. Dvou osnovních válu se užívá při různém setkání nebo při uplatnění odlišných materiálů. Nevýhodou pro módní výrobu je možnost pouze jedné barevné varianty pro celou snovací partii. Nejvíce jsou víceosnovní tkaniny používány na dekorační,

nábytkové a šatové tkaniny. Vazební techniky jsou rozdělovány podle způsobu vzorování. [8]

Do dvojosnovních tkanin patří víceosnovní jednořádkové tkaniny, u kterých v celé ploše provazuje vazní osnova s útkem v jednoduché vazbě, nejčastěji v plátně. V místech vzorování je druhá osnova na líci tkaniny a v základním efektu na rubu. Osnovní soustavy mají rozdílné setkání, proto je nutno tkát ze dvou osnovních válu.

Až pětiosnovní mohou být víceosnovní víceřádkové tkaniny. Vzorovat lze snováním některých osnovních soustav v barevných pruzích. Nejčastěji jsou víceosnovní víceřádkové tkaniny používány u klasických nábytkových tkanin. Základ tkaniny, který tvoří osnova má často hustší provázání a v takovém případě vyžaduje samostatný osnovní válu.

V základním efektu víceosnovních brokátů je jednoduchá tkanina v útkové atlasové vazbě. Dvojosnovními nebo tříosnovními tkaninami jsou ve vzorových plochách. Osnovní soustavy se stejnou funkcí a jakostí jsou umístěny na společném osnovním válu. Osnovní nitě jsou jemné, útkové jsou řidší a hrubší. Těchto vazebních technik se užívá při výrobě nábytkových tkanin. Jde o velmi podobnou vazební techniku používanou u víceútkových brokátů se základním efektem v jednoduché tkanině. [8]

6.4 Dutinné a vícenásobné žakárové tkaniny

Mají nejméně dvě osnovní a dvě útkové soustavy nití. Tkaniny dutinné a vícenásobné jsou běžně užívány na výrobu šatovek, závěsů, přehozů, koberců, ale také kravat a nábytkových tkanin. Způsob vzorování a struktura tkaniny rozděluje dutinné a vícenásobné tkaniny na dutinné tkaniny, spojované vícenásobné tkaniny, žakárové gobelíny, žakárové rypsy a francouzskou techniku. [8]

Vyšší savostí, dobrou izolační schopností vynikají dutinné tkaniny, které jsou vytvořeny ze dvou různobarevných a nad sebou uložených tkanin, které se vzájemně prostupují. Jedna tkanina tak vytváří ve druhé vzor. Oboulící tkaniny jsou spojovány v jednu tkaninu v místě, kde tkaniny přecházejí z líce na rub a z rubu na líc. Tkaniny tvoří dvě soustavy osnovní a dvě útkové soustavy nití. Nejčastěji používanou vazbou u dutinných tkanin je vazba plátnová. Některé soustavy mohou i barevně vzorovat v pruzích.

Možnosti použití toho druhu tkanin jsou velmi rozmanité, ale používají se hlavně na hedvábné šatovky, zahradní ubrusy, nábytkové a dekorační tkaniny. [8]

Mezi základní druhy dutinných tkanin se řadí dvojnásobné dutiny o dvou efektech, trojnásobné dutiny o třech efektech, dvojnásobné dutiny o čtyřech efektech, dvojnásobné dutiny o nestejně jakosti dílčích tkanin, dvojnásobné dutiny se vzorovými soustavami.

Základním prvkem dvojnásobných dutin o čtyřech efektech je odlišná barva každé soustavy nití a provázání v plátnové vazbě. Menší vzhledové špinivosti tkanin je dosaženo smíšením vždy dvou barev v každém efektu. Tato technika je proto užívána především u dekoračních a nábytkových tkanin, kde má údržba dlouhodobější efekt. Efekty vytvářené vazbou mohou být obohaceny ještě o útkové i osnovní efekty.

Dvojnásobné dutiny o nestejně jakosti dílčích tkanin mají jednu dílčí tkaninu jemnou a hustší. Druhá dílčí tkanina je řidší a hrubší. Hustší tkanina v půdovém efektu a v plátnové vazbě vytváří často vzorové efekty osnovní i útkové pomocí třívazných až šestivazných keprů. Řidší osnova provazuje rovněž v plátnové vazbě. [8]

Mezi další dutinné vazby patří dvojnásobné dutiny se vzorovými soustavami používané především pro náročné druhy tkanin s bohatším vzorováním. K základní soustavě je přidána osnovní nebo útková soustava ležící volně mezi dílčími tkaninami a na líc tkaniny přechází v místě, kde vzoruje.

Za tkaniny, které vykazují větší tuhost a větší pevnost v tahu i oděru jsou považovány spojované vícenásobné tkaniny. Vzájemný posuv dílčích tkanin při namáhání v oděru a při žehlení je způsobeno spojením pouze v konturách vzorů. Důsledkem toho se u velkých vzorů spojují dílčí tkaniny i uvnitř jednotlivých efektů. Mezi způsoby spojení známých již z listových vazeb patří osnovní spojky, které vznikají převázáním spodní osnovy nad útek vrchní tkaniny a útkové spojky, které vznikají převázáním vrchní osnovy pod útek spodní tkaniny. [8]

Vícenásobné tkaniny se spojkami jsou z technického hlediska jednodušší než tkaniny se spojovací soustavou. Rozmístění spojek se provádí v osmivazném až třicetidvou vazném atlasu. Musí být kontrolováno krytí spojek, aby se zamezilo proniknutí do vzoru na lici a na rubu u dekoračních tkanin. Vícenásobné tkaniny se spojovací soustavou jsou druhem tkanin, který má přidanou řídkou jemnou osnovu

k základním osnovním a útkovým soustavám nití (dvě soustavy). V případě, že je použita spojovací osnova, musí být umístěna na samostatném osnovním vále a mít vymezený samostatný řád v žakárovém brdě. [8]

Jednoduché plátnové tkaniny jsou označovány jako pravé gobelíny. Jsou to tkaniny umělecké a v polovině 17. století jejich výrobu oživila rodina Gobelínů. Podle této rodiny z Francie byly poté tkaniny pojmenovány a zachovaly si název dodnes. Pravé gobelíny jsou vyráběny ručně na stavech se svislou osnovou. Útky jsou vnášeny pouze v délce, kterou určuje vzor, nikoli po celé šířce tkaniny. Tenká a řídká osnova se neuplatňuje, slouží pouze k zatknutí hrubšího útku s poměrně vysokou dostavou. Je možno tkát libovolné mnohobarevné vzory, které jsou na tkanině většinou vytvořeny jen útky. Ve většině případů jsou zhotovovány ve větších rozměrech a často představují celé obrazy dějů, krajin a portrétů. Jejich hotovení vyžaduje umělecké cítění pro věrné napodobení předkreslené malby. Jde o práci velmi náročnou a na pravých gobelínech velkých rozměrů pracuje několik tkalců zpravidla i několik let. Ručně vyráběné gobelíny jsou proto velmi drahé a ruční práci nyní nahrazují stroje. Strojní tkaniny nejsou nazývány imitací pravých gobelínů, neboť jsou si velmi podobné. Jsou to vzorované žakárské gobelíny používané na nástěnné obrazy, dekorační tkaniny, pokrývky na stůl a záclony. [11]

Gobelíny jsou vícenásobné tkaniny s nejméně dvěma osnovními a dvěma útkovými soustavami nití. Útky jsou zatknuty po celé šíři a v místech vzorování jsou ukládány na líc. Na rubu nebo uvnitř leží v ostatních plochách. Jemná a řídká vazní osnova má stejnou funkci jako u pravých gobelínů. Žakárové gobelíny jsou jednořádkové, oboustranné a brokátové. [8]

Základním znakem žakárových rypsů jsou příčné vroubkové efekty na lici tkaniny. Zářezy jsou tvořeny střídáním hrubých rypsových útků s tenkými útky vazními. Rypsy mají tedy dva různé druhy útků a dva druhy osnov (vzorová a vazní osnova). Vzorová osnova bývá z česaných jakostních přízí, je méně napnutá a jejím hlavním úkolem je plně zakrýt tlustý výplňkový útek. Proto jsou nitě vzorové osnovy z lepšího materiálu jako je vlna, mercerovaná bavlna, hedvábí apod. Tenká skaná příze bavlněná se používá u osnovy vazní. (nauka o vazbách) Je jemnější a má neutrální barvu. Mezi vazební techniky žakárových rypsů patří jednořádkové rypsy, oboustranné rypsy a rypsy s rubním útkem vazním. Jednořádkové rypsy výrazně vzorují na lici tkaniny a rub tkaniny bývá

méně vzhledný. Tudíž se uplatňují nejvíce při výrobě nábytkových tkanin a kravat. Mají pouze osnovu rypsovou a vazní, útek rypsový a vazní. Rypsovým efektem je tvořen půdový efekt tkaniny a osnovním efektem vzor.

Dalším typem žakárových rypsů jsou oboustranné rypsy. Mají dvě rypsové osnovy, osnovu vazní, dva rypsové útky a útek vazní. Užívají se hlavně na dekorační tkaniny, přehozy a závěsy. [8]

Nejjakostnější rypsovou tkaninou jsou rypsy s rubním útkem vazním. Jsou provázány jednoduchým rypsem, jenž zajišťuje dobrou odolnost v oděru. Z jednoho osnovního válu se tkají tři nebo čtyři rypsové osnovy, které střídavě plní i funkci vazní osnovy. Rypsové tkaniny jsou výhodné pro produkci z důvodu přehuštěné osnovní soustavy a poměrně nízkou dostavou útkových soustav.

Osnovní gobelín (francouzská technika) je druh dekoračních a nábytkových tkanin, který mívá tři, někdy dvě nebo čtyři různobarevné osnovy vzorové. Efektů se dosáhne tím, že se některá z osnov někdy nasove v barevných pružích. V těchto tkaninách jsou vzorové a vazní osnovy. Vzorové nitě bývají tenké a z dobré skané bavlněné příze. Vazní osnova je většinou černá nebo tmavě hnědá a je z tenké skané bavlněné příze. Útky jsou dva vzorové a jeden vazní. Vzorové útky jsou obvykle bavlněné, značné tloušťky a odlišných barev. Vazní útky jsou z tenké skané příze bavlněné. Francouzská technika má řidší dostavu na rozdíl od žakárových rypsů a základní vzorové efekty jsou v rypsové vazební technice. [8]

6.5 Speciální tkaniny

Těmito tkaninami se rozumí takové textilie, jejichž výrobu nelze zajistit na běžném typu tkacích strojů. Lze sem zahrnout manšestry a samety, smyčkové tkaniny, prutové plyše, dvojité tkané plyše, žinylkové tkaniny, ručně vázané koberce a perlinkové tkaniny.

Manšestry a samety jsou listové dvojútkové tkaniny a tkají se v režném stavu. Vlasový povrch je vytvořen rozřezáním útkové soustavy nití na líci tkaniny a vzniká při náročném zušlechťovacím procesu. Jako první se tkanina na rubové straně natuží a poté se kruhovými noži rozřezávají vlasové útky. Následně se provede odšlichtování, předbělení nebo mercerace, potiskování nebo barvení, kartáčování a voskování vlasu. Proužkové samety neboli manšestry se používají na kostýmy, obleky, kabáty a čepice.

Mezi lehčí tkaniny manšestrového typu se řadí prací kordy, používané na dětské a dámské šatovky. Pojmem velvety jsou jinak označovány samety, charakteristické svým souvislým vlasovým povrchem na lici tkaniny. Jsou hustší než manšestry a prací kordy. Výška vlasu je 1 mm. Výroba sametů je značně nákladná. Nyní se samety často nahrazují lehkými plyši, u kterých je vlas vytvořen osnovní soustavou nití.

Příjemný měkký omak a vysoká savost jsou typickými vlastnostmi pro smyčkové tkaniny (froté tkaniny). Mají jednostranný nebo oboustranný smyčkový povrch a používají se na ručníky, župany, ubrusy a přehozy. Smyčkové tkaniny se dělí do čtyř skupin, a to na nevzorové jednostranné smyčky (šatovky, halenky a košile), nevzorové oboustranné smyčkové tkaniny, jednořádkové vzorované smyčkové tkaniny běžně užívány na smyčkové ručníky a dvořádkové vzorované smyčkové tkaniny s bohatými vzorovými motivy. [8]

Smyčkové tkaniny mají dva druhy osnovy. Tvoří je značně napnutá osnova základní a mírně napnutá osnova smyčková. Osnovy jsou ze skládaných nití a útek z jednoduché příze. Osnovní soustavy nití vytváří smyčkový povrch tkaniny přímo při procesu tkaní. Smyčky vznikají na tkanině po vetkání skupiny tří nebo čtyř útků v určité vzdálenosti od sebe. Tkají se výhradně z bavlněných přízí. [12]

Tkaniny s vlasem (plyše), vytvořeným vlasovou osnovou pomocí zvláštního zařízení stavu. Zařízení, kterým se vetkávají do tkaniny kromě základních útků tzv. pruty, nad kterými podle vzoru provazuje vlasová osnova. Vlas se na tkanině utvoří až po vytažení prutů. Druhy žakárských plyšů určuje postup při tkaní. Rozeznávají se prutové a dvojité plyše. [8]

Žinylkové tkaniny mají vlasový povrch a odlišnou technologii výroby. Proces tkaní je u těchto tkanin opakován dvakrát. První fáze zahrnuje výrobu tzv. předdíla, které se rozřeže na podélné úzké proužky, úpravou se docílí požadovaného tvaru a ve druhé fázi výroby se jako útek zatkají předdílové proužky do finální tkaniny.

Jednou osnovní a jednu útkovou soustavu nití mají perlinkové tkaniny. Kromě provázání osnovní soustavy nití s útkovou, dochází k překřížení. Toto provázání se používá nejčastěji na záclony, závěsy, přehozy nebo na technické tkaniny pro filtrační účely. Rozlišují se perlinky tkané oboustrannými hladkými nebo drážkovými půlnitěnkami [8]

PRAKTICKÁ ČÁST

7 SPOLUPRÁCE S FIRMOU VEBA

VEBA, textilní závody, a. s., je tradičním českým výrobcem bavlněných žakárových tkanin. Řadí se mezi nejvýznamnější výrobce žakárských bavlněných textilií v Evropě. Zaměřuje se především na produkci domácího a oděvního průmyslu pro vybranou klientelu v tuzemsku i v zahraničí. Do Evropy a Afriky vyváží devadesát procent svých výrobků. Výhradně pro „černý kontinent“ VEBA vyvinula africký brokát se speciálními úpravami z nejjemnějších česaných přízí z egyptských bavln. Návrháři firmy dávají výrobkům vysokou estetickou úroveň, která odpovídá aktuálním světovým trendům. Firma rozvíjí tradici textilního podnikání, poskytuje technicky vyspělé textilní výrobky a služby vycházející ze spolupráce se zákazníky a dalšími partnery, aby byla zajištěna stabilita a prosperita společnosti. [13]

Hlavní náplní praktické části bakalářské práce je navržení kolekce tkanin a zpracování vybraného desénu pomocí počítačové techniky pro tkaní v podmínkách firmy VEBA, Broumov.

Úpravy desénu byly provedeny v programu DesignScope victor, který byl poprvé představen německou firmou EAT v roce 1999 na mezinárodním veletrhu v Paříži. Jedná se o CAD/CAM systém, který se zaměřuje na tvorbu vzorů pro zpracování žakárských tkanin. U vytvořeného a zpracovaného desénu je provedena simulace a možnost dalšího využití (ložní prádlo, závěs, stolní prádlo).

Obr. 4 DesignScope victor

Další částí je navržení kolekce oděvů (návrhů) vycházející z aktuálních módních trendů a vlastností zhotovené tkaniny firmou VEBA. Praktickou část bakalářské práce zakončuje realizace dvou vybraných modelů v aktuálních módních barvách a střížích.

8 TREND

Módní trendy ovlivňují náš život, a to nejen v oblékání. Pro spoustu lidí je důležité, aby neustále sledovali nové trendy a řídili se podle nich, aby vždy a za všech okolností byli „in“. Trend v překladu znamená směřování, tendenci spíše dlouhodobého procesu změny. Kde se berou a co vlastně představují? Co je lidstvo lidstvem, usiluje o harmonii a krásu. Tato snaha se nejvíce soustředila a soustředí kolem lidské krásy, a tak se stalo, že oblečení a veškeré krášlení není jen účelným prostředkem, ale také vyjádřením estetického citění, prostředkem sebevyjádření. Trend je tedy to, co se dá obvykle v jakékoli oblasti odhadovat nebo předpovídat a zároveň trend není něco, co samo spadne z nebe nebo se náhle zrodí v hlavách návrhářů. Trendy vycházejí ze všeho, čím lidstvo ve své historii prošlo, reflektují hodnoty, ke kterým se lidé v tu kterou dobu vrací. Nově přicházející trendy jsou vždy něčím staronovým - přetvářejí, nově kombinují a především přizpůsobují současnému životu to, co zde už bylo a co se nosívalo již za dob našich babiček. Neznamená to ale, že když je něco „trendy“, je to jediné správné a je nutno se jimi řídit. Trendy mohou pomoci se v dnešní široké nabídce orientovat. Ovšem každý člověk může být jejich tvůrcem. Trendem dnešní doby se tak stává vlastní originalita.

Jak se rodí aktuální trendy? Nejuznávanější módní návrháři určují asi ve dvouletém předstihu barevné kombinace, které přijdou do módy. Poté přijdou na řadu materiály a vzory. Dále vznikají kolekce haute couture, které udávají směr světové módě. Haute couture je pojem, který vznikl v Paříži, kolébce módy a v doslovném překladu znamená vysoké krejčovství. Tyto modely nejsou určeny k běžnému nošení, díky přehnané formě by je také asi nikdo nenosil. Na mnoha přehlídkách, zejména v rámci fashion week, však inspiroují módní návrháře z celého světa a nové trendy tak nastupují své tažení světem módy. [14]

8.1 Aktuální trendy

Rok 2012 je rokem, kde převládá optimismus, vítězí hravost, transparence a veselá barevnost. Do popředí se dostává uvolněnost a minimalismus. Jednoduché, světlé barvy a střihy zaplavily přehlídková mola i ulice světových metropolí. Důraz je kladen na detaily v podobě zajímavých prvků, jako jsou kapsičky, límce, knoflíky, různé nášivky a asymetrické detaily. Vzorům vedou velké florální tisky. Stylizované květiny

jsou jemné, nebo naopak opulentní v akvarelovém provedení. Módní jsou také geometrické vzory a v neposlední řadě pánské prvky, které návrháři vnášejí do ženské módy v podobě šortek, vest, sak, pánských košil, které ovšem podtrhují ženskost.

Barvou roku je korálová červeně, (viz. obr. 5) která je živá a vyzařuje z ní výstřednost a serióznost. Ve všech světových kulturách vzbuzuje červená barva výrazné emoce. V Číně je tato barva spojována se štěstím, V Indii vyjadřuje rodinou pohodu a v mnoha západních společnostech je barvou vášně a síly. [15]

Obr. 5 Barva roku 2012 [15]

Obr. 6 Sezónní trendy [16]

8.1.1 Bionic botanic

„Příroda ve zkumavce“. Trend, který se zabývá vědeckým a virtuální zpracováním přírody. Mikroskopický svět buněk představuje flóru, která je neviditelná. Bionický design masožravých rostlin a oslava vědy chemické a biologické představující mikroskopické vize, laboratorní testy, kontrastní kapaliny. Kyselené neonové barvy (obr. 7): fialová, fuchsie, červená, zelená a modrá. [16]

Obr. 7 Paleta barev Bionic botanic [16]

8.1.2 Genders

Trend vycházející z nejistého určení. Elegantní a sofistikovaný vzhled s mírným dotekem výstřednosti. Nový pohled na emancipovanou ženu a přerušení hranic mezi oblečením ženským a pánským. Zařazení pánských prvků do ženského šatníku, které doplňují velké přezky a zipy, výšivky, flitry a peří. Barvy (viz obr. 8): fialová, růžová a oranžová. [16]

Obr. 8 Paleta barev Genders [16]

8.1.3 Faded summers

Představuje vzpomínky a ohlédnutí se zpět. Vzpomínky z dětství, staré pohlednice a fotografie nebo vybledlé barvy na starých plavkách vyšisovaných sluncem ještě se zbytky chlóru nebo soli. Lehké látky s vybledlými barvami (viz obr. 9): matně růžovou a oranžovou. [16]

Obr. 9 Paleta barev Faded summers [16]

8.1.4 Null

Vychází z „nulové“ oblasti uměleckých proudů a kalifornského minimalismu. Prázdné kontejnery naplněné pouze zářivým světlem a čistým kyslíkem. Tichá krása podpořená minimalizací věcí jen na nezbytně nutné. Čisté, zjednodušené linie, kde je nahota prvotní podmínkou. Lehké úplety a závoje s dotekem vrstvení. Základem jsou průhledné doplňky s peřím. Barvy (viz obr. 10) jsou světlé a jemné – prach, vzduch, světlo. [16]

Obr. 10 Paleta barev Null [16]

9 NÁVRH DESÉNU

Květiny jsou jedním z nejnádhernějších výtvarů přírody. Nejen pro básníky jsou květiny inspirací. Obrazy velkých mistrů, ale také staré pohlednice dokazují, jak květiny putovaly dějinami. Svým tvarem, barvou nebo květem zprostředkovávají bezprostřední pocit krásy při pohledu na ně a vytváří nevyčerpatelnou studnu inspirací, ze které bylo čerpáno při tvorbě těchto návrhů na tkaninu s květinovým vzorem.

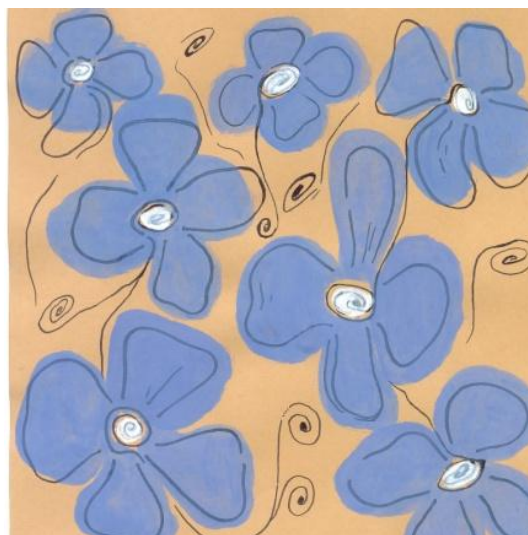
Obr. 11 Desén 1

Obr. 12 Desén 2

Obr. 13 Desén 3

Obr. 14 Desén 4

Obr. 15 Desén 5

Obr. 16 Desén 6

Vybrán byl návrh čtyřbarevný. Desén s bílou půdou, růžovými květy, modrými spirálkami uvnitř a černými vně květů.

Obr. 17 Návrh vybrán vedoucí bakalářské práce

9.1 Zpracování návrhu pro tkaní

Návrh byl převeden do elektronické podoby pro další zpracování v programu DesignScope victor. Principem je barevné zpracování návrhu s tím, že barevné plochy se nahradí vazbami a vzor vytváří výsledná vazba. Barevné varianty následně vytváříme změnou barvy útku, popřípadě i barvou osnovy.

9.1.1 Nastavení parametrů tkaniny

Korekce rozměrů v závislosti na dostavách a velikosti žakárového stroje firmy VEBA.

dostava osnovy: $D_o = 83$ nití/1 cm

dostava útku: $D_u = 51$ nití/1 cm

šířka raportu: $\check{S}r = 31,8$ cm

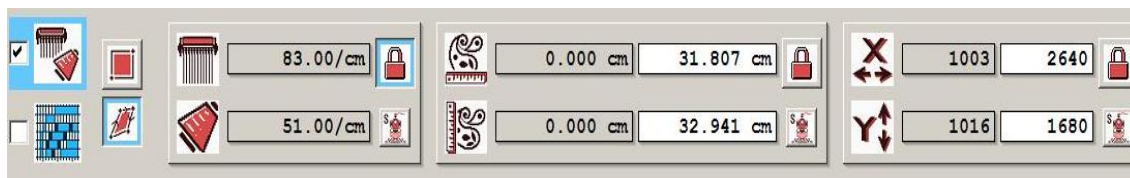
délka raportu: $D_r = 32,9$ cm

počet nití v raportu: $p_n r = 2640$ (počet vzorových platin)

počet útků v raportu: $p_u r = D_u \times D_r = 1680$

příze v osnově: 8,4 tex, 100 % bavlna (česaná kompakt bavlna)

příze v útku: 8,4 tex, 100 % bavlna (česaná klasická bavlna)

Obr. 18 Nastavení parametrů tkaniny v programu EAT

9.2 Korekce a úprava barev

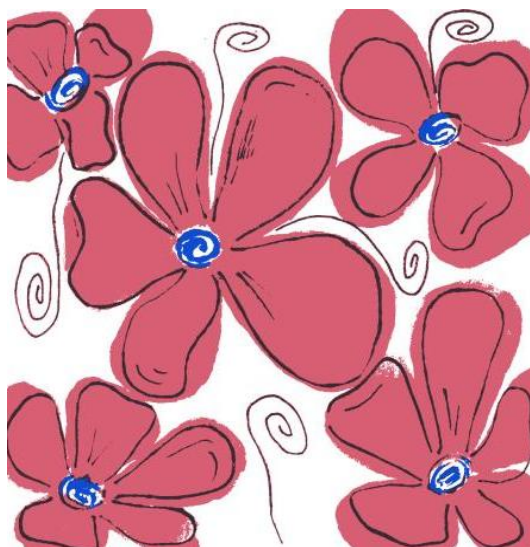
Software rozpozná 255 možných barev, byly zvoleny čtyři. Desén s bílou půdou, růžovými květy, modrými spirálkami uvnitř a černými vně květů, dosáhl úpravou barev lepšího vzhledu, optického projasnění desénu a zlepšení jednotlivých kontur vzoru.

Obr. 19 Redukce barev

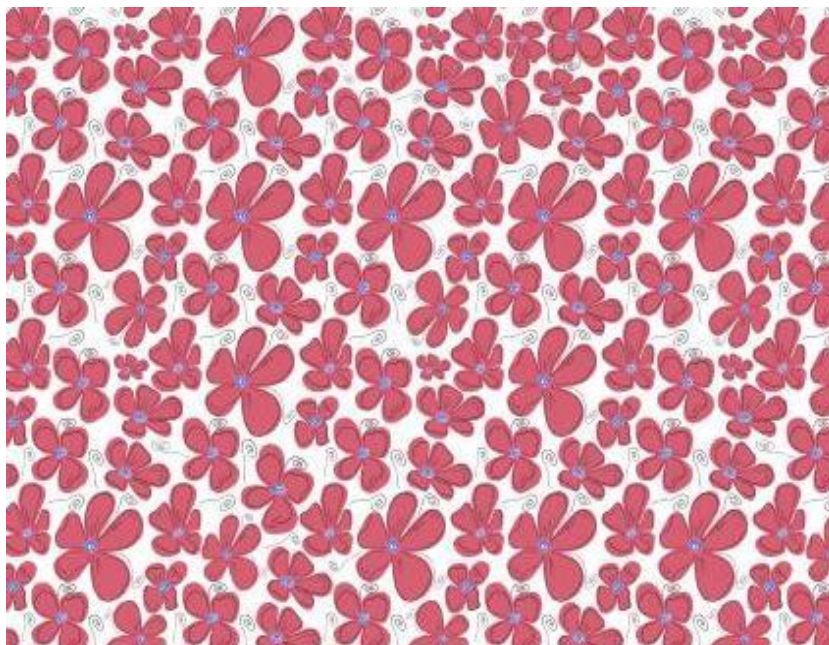
Obr. 20 Desén před úpravou barev

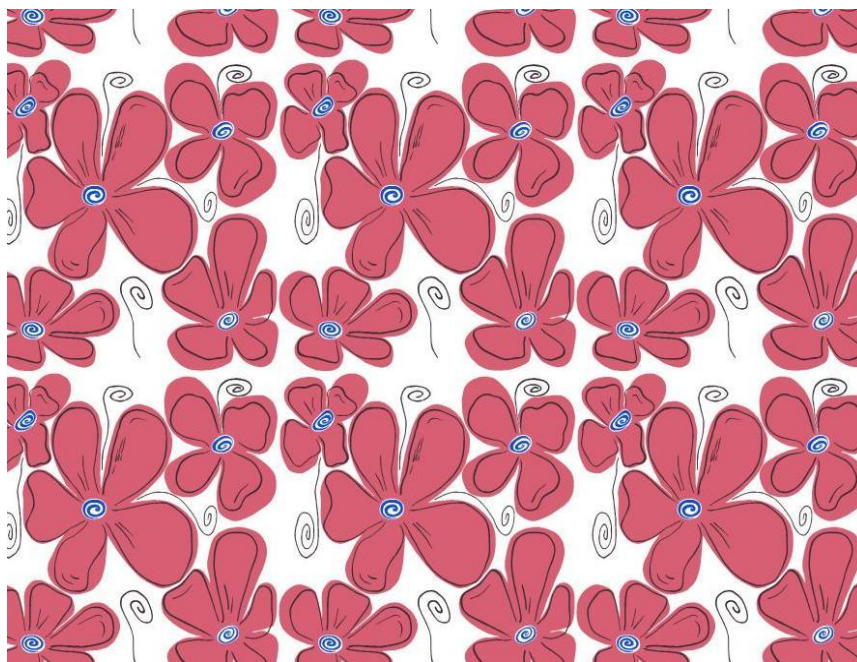
Obr. 21 Desén po úpravě a redukci barev

9.3 Raportování

Raport je opakování nebo řazení jednotlivých stříd v celé ploše tkaniny. Samotnému raportování předcházelo zpracování kontur vyčištěním a vyhlazením jednotlivých obrysů květín a spirál. Raportováním desénu (ve střídě, po střídě) bylo vytvořeno nežádoucí vodorovné, svislé či šikmé řádkování.

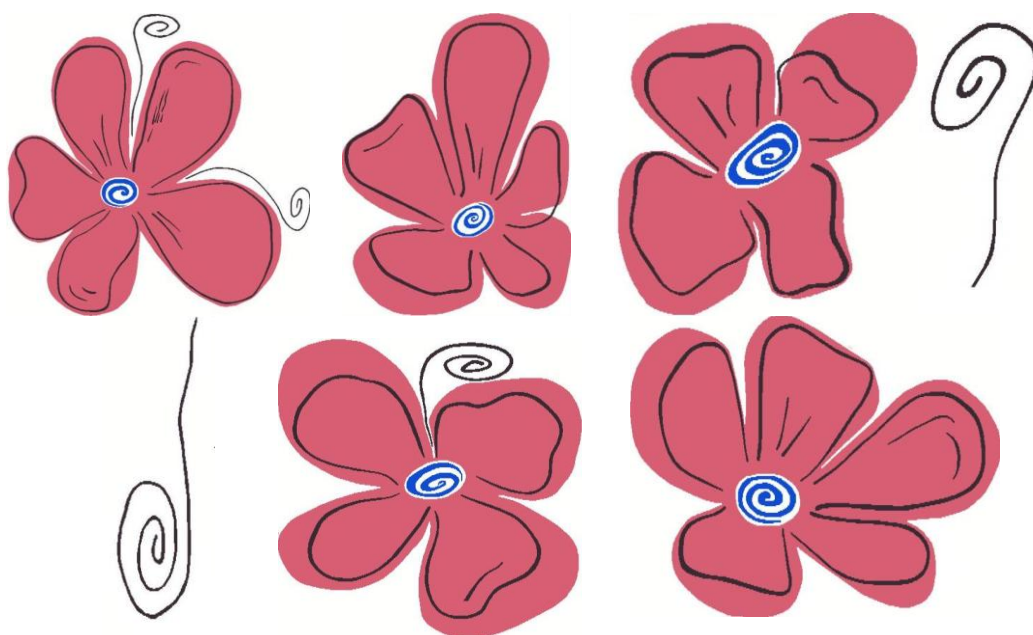

Obr. 22 Raport vytvářející pravidelné řádky

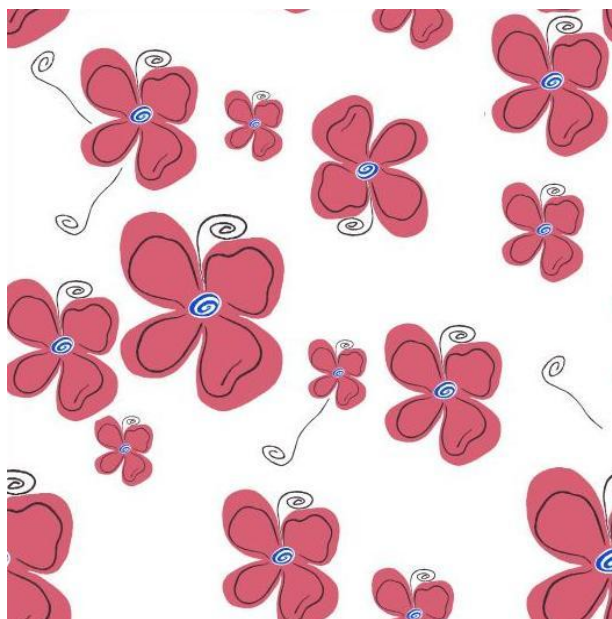

Obr. 23 Raport vytvářející čtverce

Výchozí motiv byl rozčleněn na jednotlivé motivy (květy, spirály) a ručně poskládán, tak aby vzor nevytvářel řádky, pruhy či jiné pravidelně se opakující obrazce. Na bílou čistou plochu o přesně zadaných rozměrech k sobě byly postupně skládány jednotlivé motivy. Ručně vytvořená střída po raportování, již nevytvářela žádné pravidelnosti a působila příjemným a celistvým dojmem.

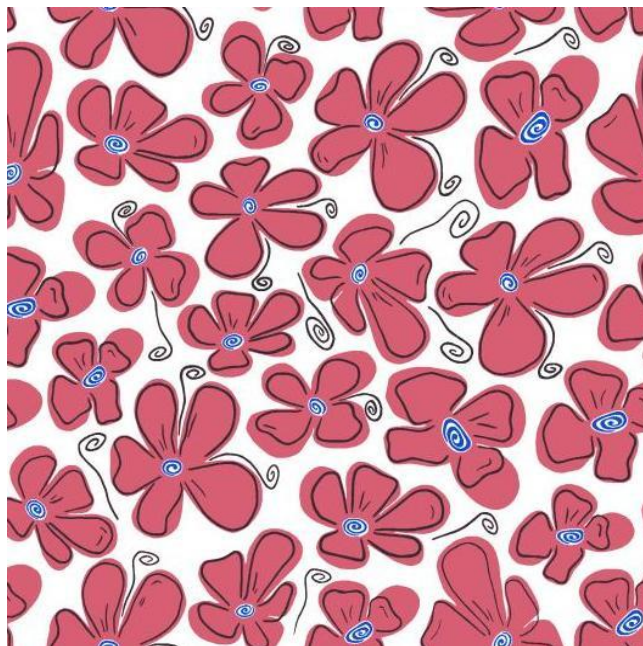
Obr. 24 Jednotlivé motivy vzoru

Obr. 25 Ruční skládání jednotlivých motivů pro vytvoření střídy

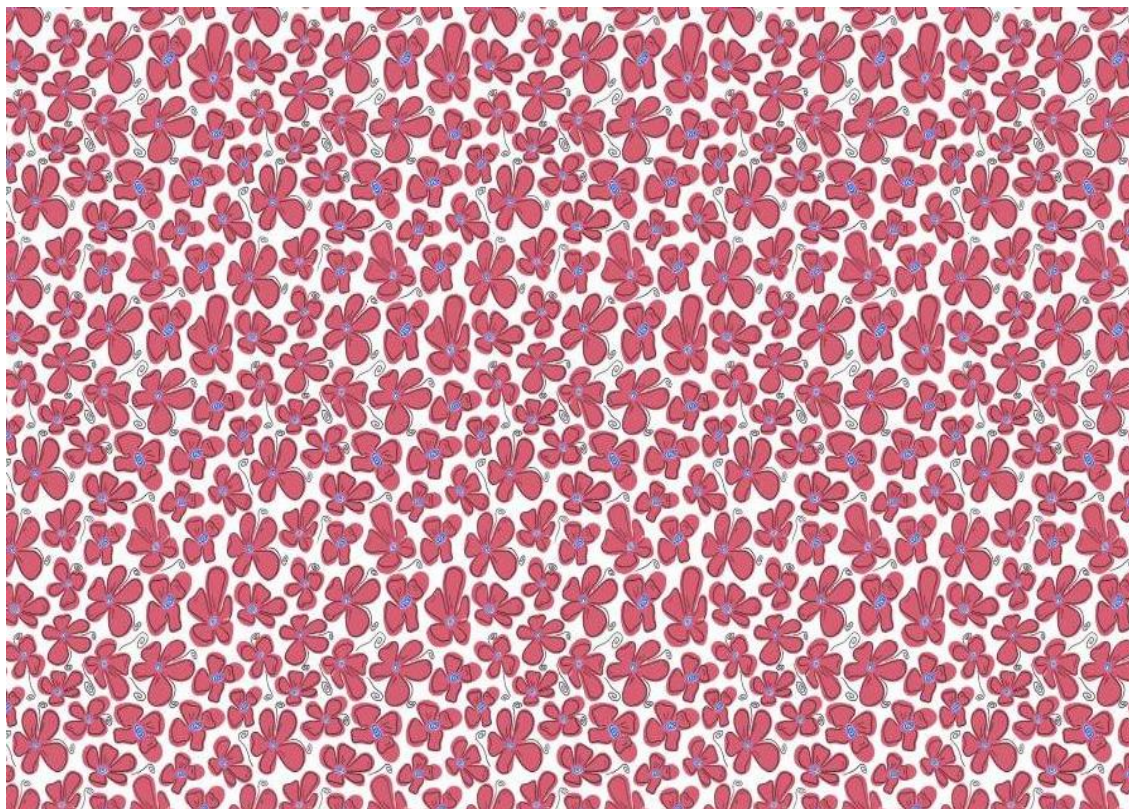
9.3.1 Střída, náhled

Raport dán velikostí žakárského stroje, střída může být velká maximálně jako raport nebo se v raportu bezezbytku opakuje.

Obr. 26 Střída vzoru (raport)

Náhled ukazuje více raportů tak, aby bylo zřejmé, jak vzor vypadá v celé ploše tkaniny.

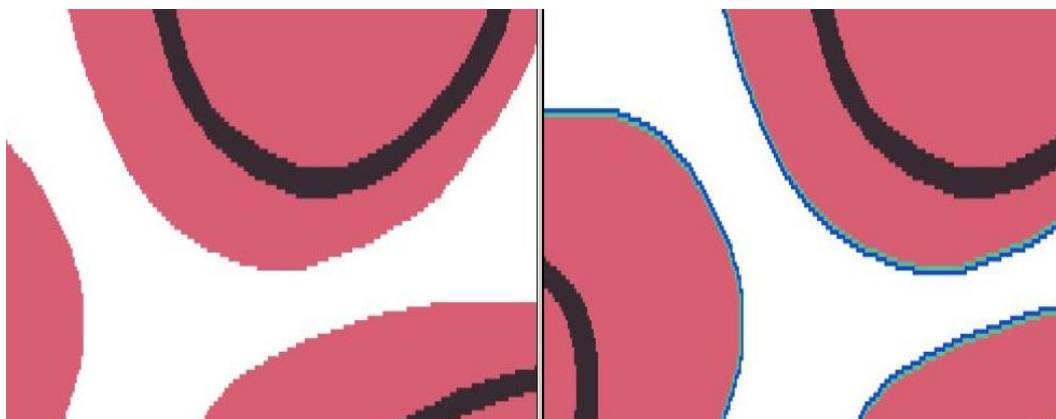
Obr. 27 Vzor v ploše tkaniny

9.4 Kontury

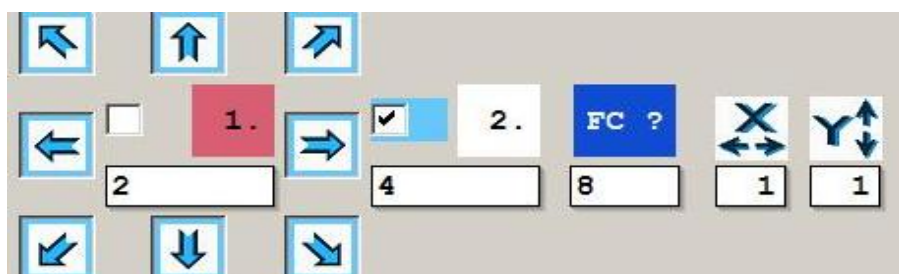
Úprava kontur je práce velmi zdoluhavá a náročná, ale velmi důležitá při tvorbě desénu. Neupravené kontury způsobují po vložení vazeb chyby, kterým je možno předejít konturováním.

Odsazením (konturováním) jednotlivých barevných ploch (viz obr. 28) je vytvořen vzor s přesnými obrysy tvarů, který po vložení vazeb nevyžaduje další rozsáhlé úpravy jako například ruční zakreslování vazných bodů pro vytvoření ostrého odvázní a další. Po vytvoření kontur jsou v jednotlivých barvách vyhledány floty 3+ ve směru x a y.

Delší flotáže nalezené ve vnitřní kontuře jsou následně přebarveny na odstín vzoru, tedy růžovou a floty ve vnější kontuře na odstín půdy – bílou. Při plnění vazeb není barva kontury naplněna žádnou barvou a až po naplnění desénu vazbou je provedena záměna barvy vnitřní kontury na červenou a barva vnější kontury na bílou.

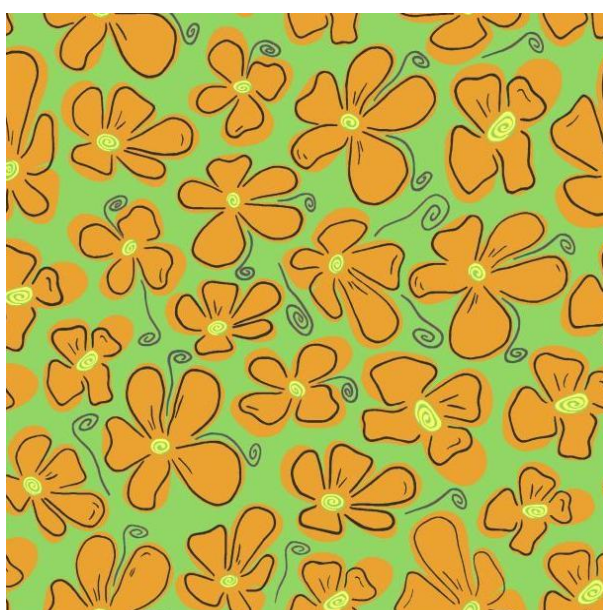

Obr. 28 Jednotlivé barevné plochy před a po odsazení

Obr. 29 Nastavení, která barva má být odsazena a určení barvy odsazení

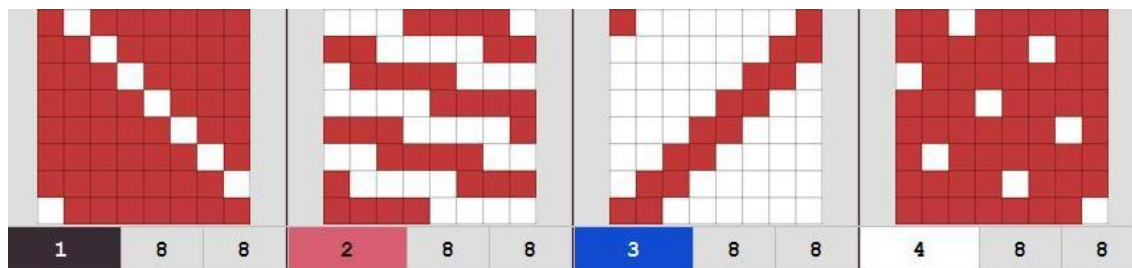
Původně vytvořené kontury nedosahovaly požadovaného vzhledu a po konzultaci s firmou byly kontury upraveny a přidána k původně čtyřbarevnému vzoru barva další. Tato barva se spolu s dalšími nahradila při plnění vazbou.

Obr. 30 Kontury – konzultace s firmou VEBA

9.5 Vložení vazeb

Technické barvy se nahrazují vazbami. Zkušebně bylo vytvořeno mnoho variant vazeb, ze kterých nejvíce vyhovovala varianta s osmivazným osnovním atlasem v půdě vzoru, osmivazným zesíleným atlasem v ploše květů, osmivazným zesíleným keprem útkovým pravého směru ve spirálkách uvnitř květů a osmivazným osnovním keprem směru levého v obrysech a spirálkách vně květů.

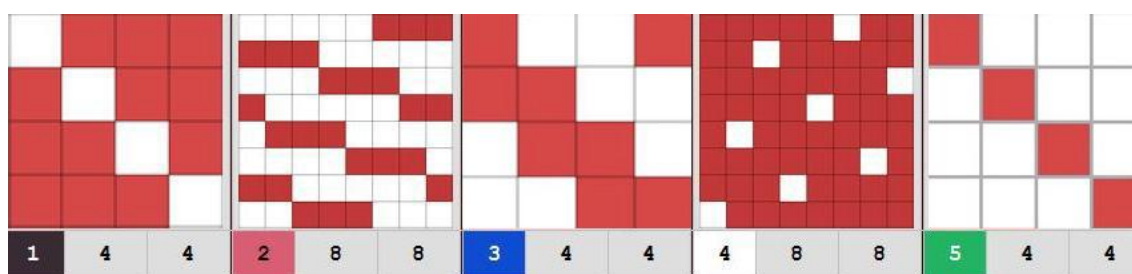
Obr. 31 Původní varianta vazeb

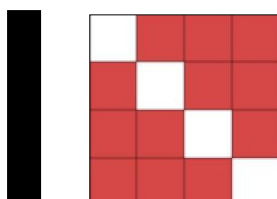
Obr. 32 Náhled varianty vazeb

9.5.1 Použité vazby

Předešlá varianta vazeb nebyla možná realizace a po konzultaci s firmou VEBA byla nahrazena vazbami novými, které zachovaly vlastnosti a vzhled podobný prvotnímu návrhu desénu. Před zaplněním barev jednotlivými vazbami bylo nutno přidat ještě jednu barvu do plochy spirálek vně květů z důvodu vložení další vazby.

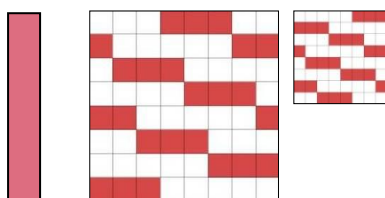

Obr. 33 Použité vazby

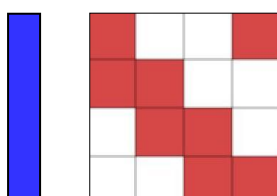
$$K \frac{3}{1} S$$

– čtyřvazný osnovní kepr levého směru

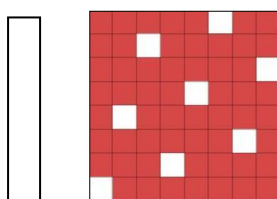
$$A \frac{3}{5} (3)$$

– osmivazný zesílený atlas (p. č. 3)
– základní vazba – překlopena

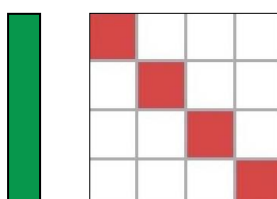
$$K \frac{2}{2} S$$

– čtyřvazný zesílený kepr

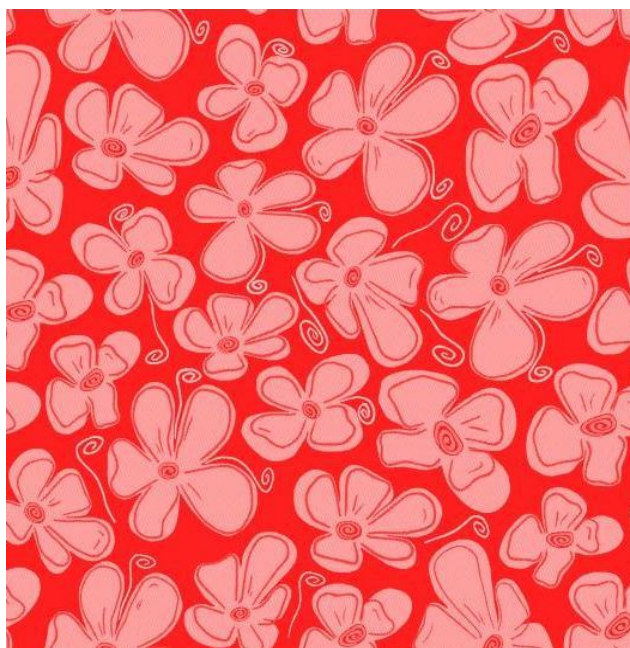
$$A \frac{7}{1} (3)$$

– osmivazný osnovní atlas (p. č. 3)

$$K \frac{1}{3} S$$

– čtyřvazný útkový kepr levého směru

Obr. 34 Náhled finální varianty vazeb po konzultaci s firmou

Obr. 35 Detail vazby

Obr. 36 Detail Vazby

9.6 Vyhledávání flotů

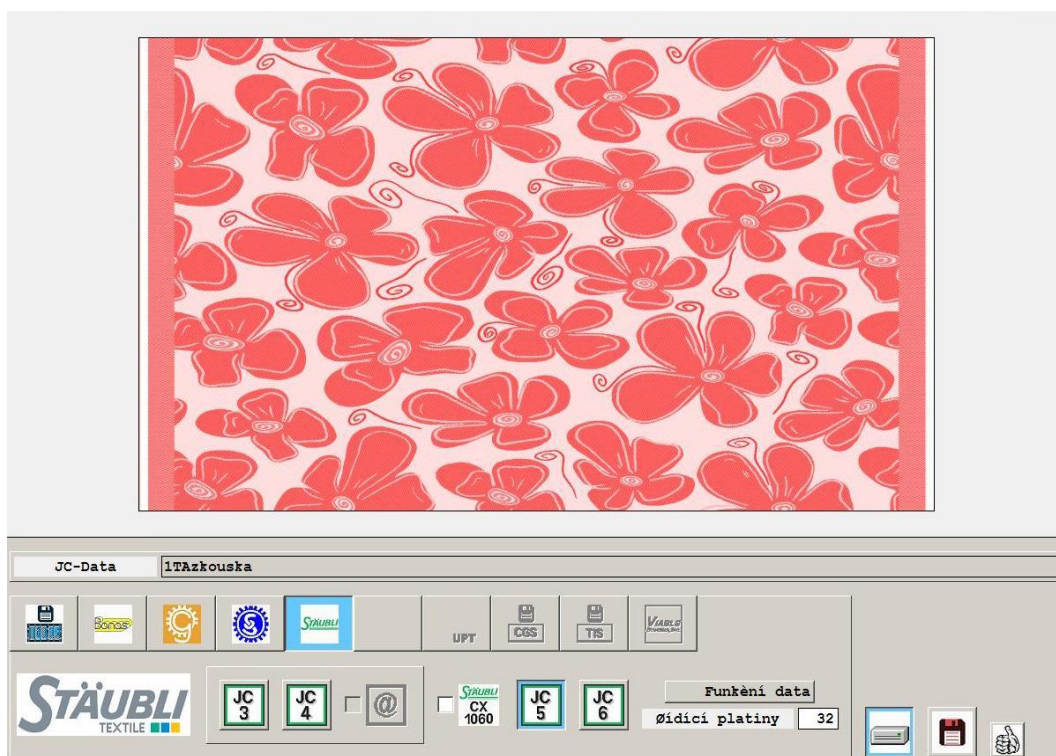
Dalším velmi důležitým krokem při zpracování desénu je vyhledání flotů ve směru x a y. Flotáže působí ve vzoru jako chyba a zhoršují užité vlastnosti tkanin. Floty jsou dlouhé neprovazující úseky nití, které se mohou zachytávat o ostré předměty. V první řadě je nutno určit v jaké barvě vyhledat floty, nastavení délky a barvu vyhledaných flotů. Vyrušení nalezených flotů je možno zakreslením vazných bodů tak, aby nenarušovaly vzor.

Obr. 37 Znáznornění vyhledávání flotů po x a y v programu EAT

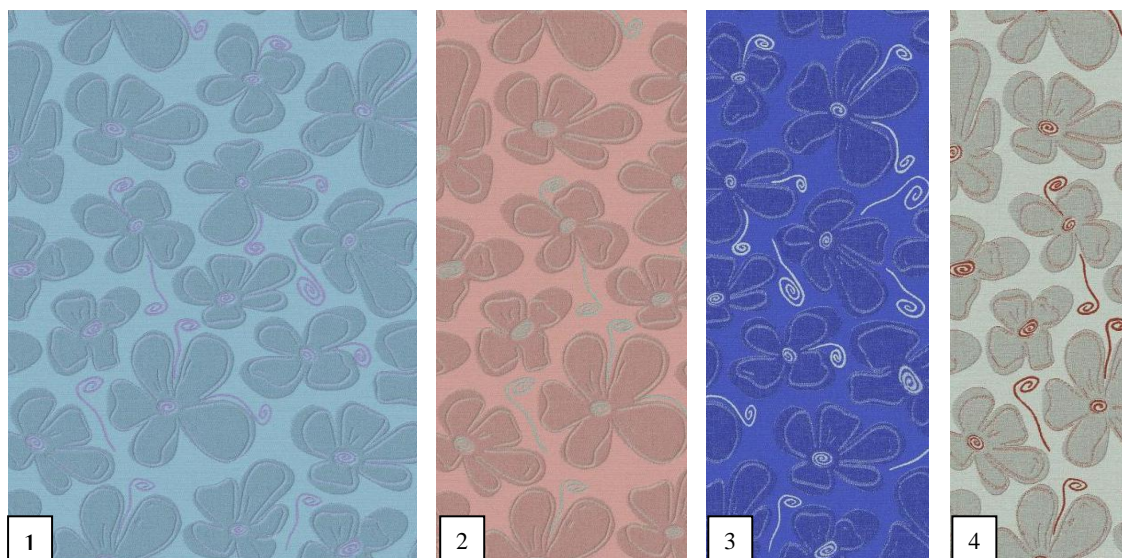
9.7 Strojová data

Vazbu tkaniny vytvořenou v softwaru firmy EAT bylo třeba předat desinatérům firmy. Zde byla doplněna strojová data, tedy informace pro ovládání krajů tkaniny a barevné záměny příslušného žakárského stroje.

Obr. 38 Strojová data zaslaná firmou VEBA

9.8 Simulace v DesignScope victor

Obr. 39 Barevné varianty 1-4

9.9 Barevné varianty

Barevné varianty vytvořeny pomocí již zhotovené a oskenované tkaniny jsou v pastelových jemných tónech, které nejvíce vystihují téma „Květinového snění“.

Obr. 40 Barevné varianty 1-6

10 TKANÍ VZOROVÉHO MATERIÁLU

Pro tkaní vzorového materiálu se využila bílá osnova, do útku byly vybrány pastelové barvy, které jsou velmi módními barvami letošního jara/léta, ledově chladivá barva mentolek a lososově růžová.

Tkaniny se tkaly lícem dolů a následně upravily klasickou úpravou. Ta zahrnuje opalování, odšlichtování, merceraci, bělení, apretaci, sušení, rámování a kalandrování. Tím se docílilo požadovaného vzhledu a vlastností tkaniny.

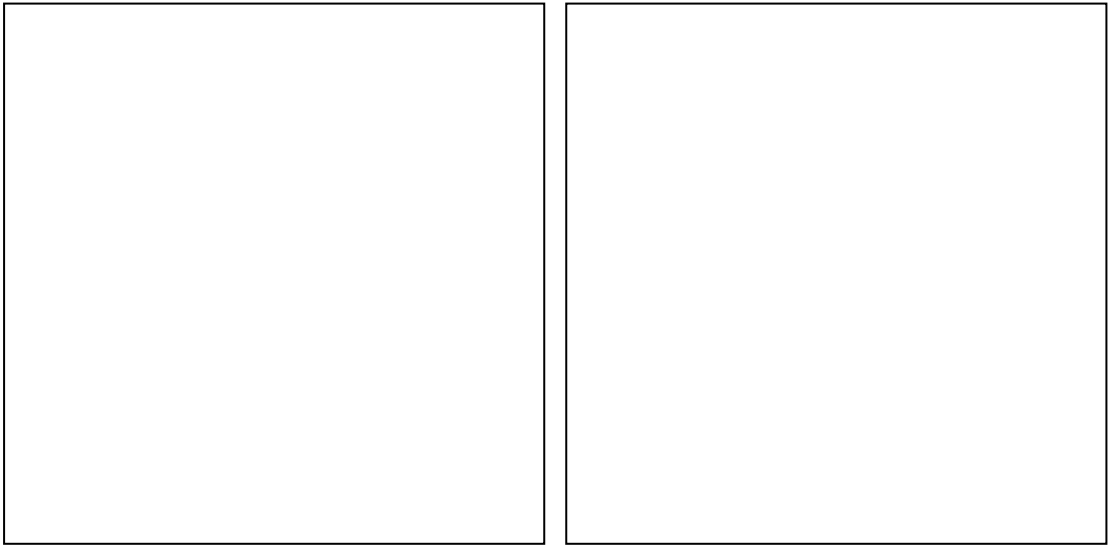
Speciální opalovací stroj na povrchovou úpravu tkanin spočívá v opálení drobných chloupků na povrchu tkaniny plynovými hořáky. Ke zhášení jisker slouží korýtko s lázní. Současně se zhášením dochází k nanášení odšlichtovací a bělicí lázně.

Odšlichtování je technika, při které jsou osnovní nitě zbaveny „filmové vrstvy“, která je na osnovní nitě nanášena před tkaním a umožňuje běžné úpravnické práce. Nejvíce používané jsou šlichty škrobové – nevypratelné a odšlichtování se provádí enzymaticky. Po odšlichtování následuje mercerace, což je působení koncentrovaným louhem sodným na bavlněné textilie (příze, tkaniny) při současném napínání. Merceraci je snížena sráživost, zvýšena pevnost v tahu, příjemný omak a lesk.

Odstranění veškerých barevných nečistot z textilních materiálů zajišťuje operace bělení. Nejběžnějším bělením je bělení oxidační, které poskytuje stálou bělost. Jako oxidační či bělicí činidlo je používán peroxid vodíku, chloritan sodný, chlornan sodný. Méně užívané je bělení redukční, které neposkytuje stálou bělost a dochází k opětovnému zežloutnutí textilie.

Apretaci dochází k tužení, měkčení, vodooodpudivé úpravě a optickému zjasňování. Po apretaci je provedeno sušení na sušících a napínacích rámech a kalandrování, které je považováno za běžnou, ale velmi důležitou úpravnickou operaci, při které prochází textilie mezi kalandrovacími válci vždy v jedné vrstvě a plné šíři. Textilie získá lesk, plný omak, vláčnost. Kalandrovací válce jsou kovové, tvrdé a pružné, frikční k dosažení vysokého lesku a razicí používané k vyrážení vzorů na textilie.

10.1 Hotová tkanina

10.2 Simulace dalších možností využití

Obr. 41 Simulace povlečení (zdroj: <http://obchod.veba.cz>)

Obr. 42 Simulace – závěs (zdroj: <http://www.popelnice-profi.cz>)

Obr. 43 Simulace – polštář (zdroj: <http://www.povlezeni-plus.cz>)

Obr. 44 Simulace – ubrus (zdroj: <http://shopiq.cz/prostirani-uni-bile/>)

11 DÁMSKÉ LETNÍ ŠATY

Slova z písně, že „...je to pravda odvěká, šaty dělají člověka“ platí pro společenský život dvojnásob. Oděv vytváří první dojem, prozradí vkus, společenskou úroveň a sociální roli. Nová doba přináší nové formy a typy oděvů, ale i nové materiály. K ženě od pradávna neodmyslitelně patří dámské šaty, které nechávají vyniknout ženskou krásu. „*Dáma nikdy nenosí šaty. Dovolí šatům, aby jí byly nošeny*“ řekla Vivien Leighová.

11.1 Navržení kolekce šatů

Obr. 45 Model č. 1

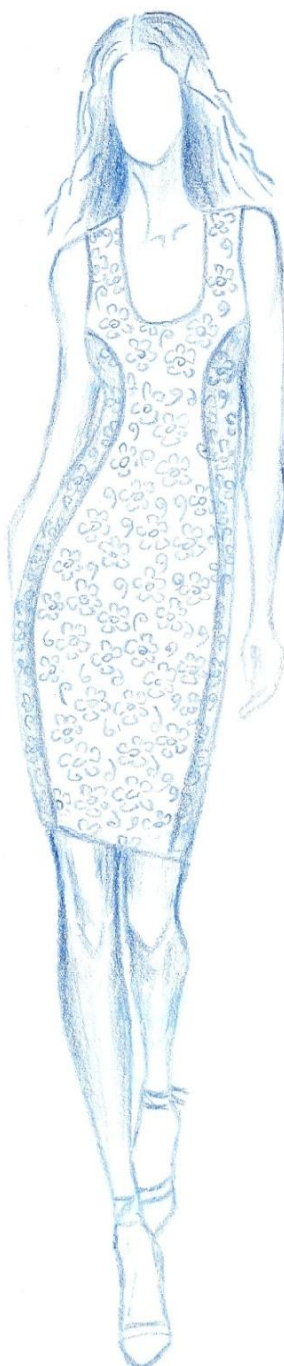

Obr. 46 Model č. 2

Letní dámské šaty zdůrazňující ženskou siluetu s jemným květinovým vzorem. Možnost využití velmi zajímavé rubní strany (viz obr. 48), která spolu s tmavším odstínem a střihem docílí optického efektu zeštíhlení.

Obr. 47 Model č. 3

Obr. 48 Model č. 4
(realizovaný)

Obr. 49 Model č. 5

Dámské letní šaty inspirované minimalismem, který nechá vyniknout jemnému květinovému vzoru. Střih zvýrazňující štíhlý ženský pas v protikladu s bohatou sukní, která navozuje pocit bohatosti (objemnosti). Realizovaný model č. 6 (viz obr. 50) využívá velmi zajímavou rubní stranu tkaniny v místě protizáhybů.

Obr. 50 Model č. 6
(realizovaný)

Obr. 51 Model č. 7

11.2 Technické nákresy a popisy

11.2.1 Technický nákres a popis modelu č. 4

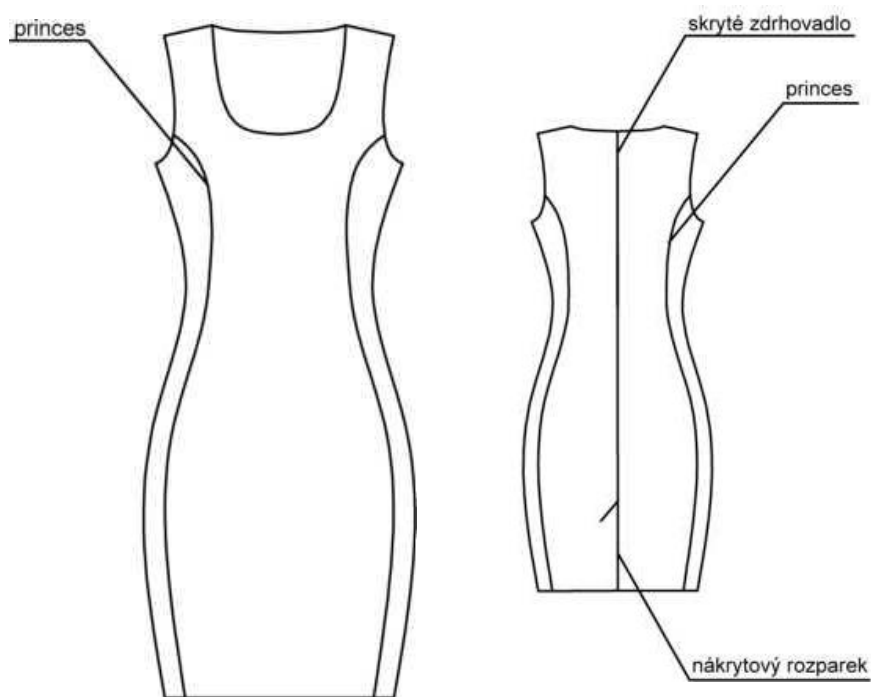
Dámské přiléhavé letní šaty zdůrazňující ženskou postavu v délce mírně nad kolena.

Přední díl je členěný princesovým švem vedeným až do dolního kraje.

Zadní díl je členěn zadním středovým švem (skryté zdrhovadlo) a princesovým členícím švem sahajícím až do dolního kraje. Na zadním díle (zadní středový šev) je zhotoven nákrytový rozparek.

Výstřih je kulatý. Výstřih a průramek je zapraven podsádkou střiženou do tvaru. Dolní koncová záložka je zhotovena pomocí zahnutého obrubovacího švu.

Zakladní střih vychází ze střihu dámských šatů (viz samostatná příloha).

Obr. 52 Technický nákres vytvořený v programu AutoCAD

11.2.2 Technický náčrtek a popis modelu č. 6

Dámské letní šaty přestřižené v pasové linii a s půlkolovou sukní v délce ke kolenům.

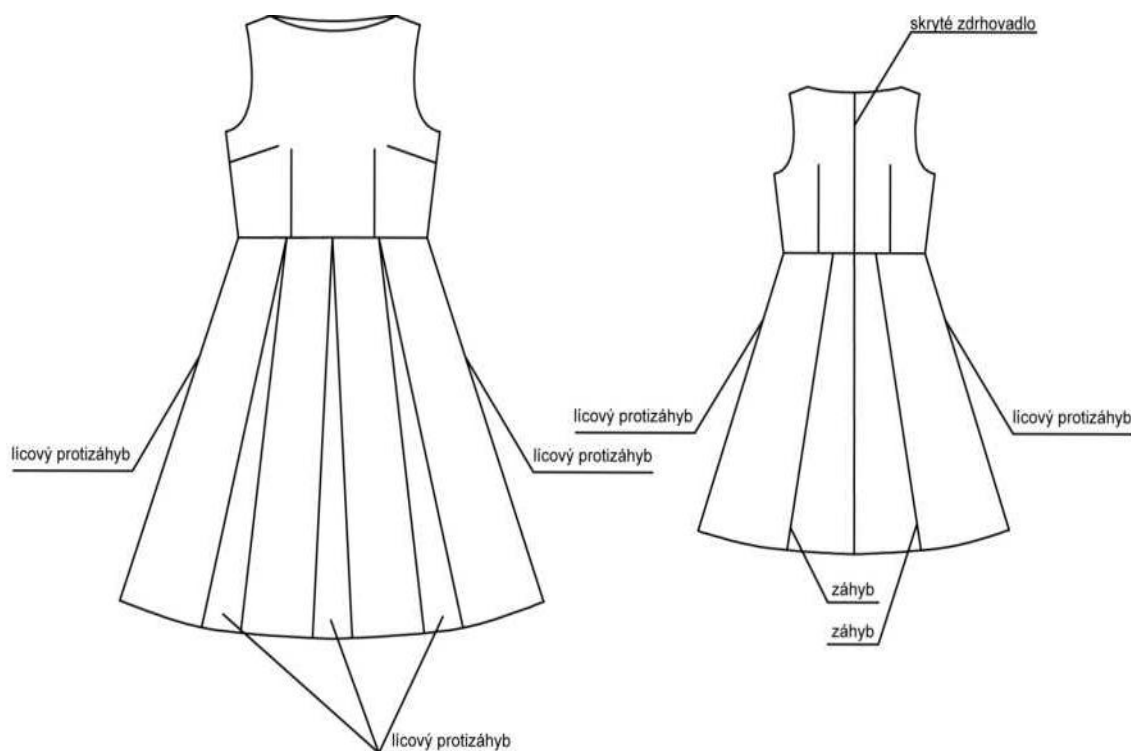
Přední trupová část má odšité prsní a pasové záševky a dolní část oděvu (sukně) je členěna třemi lícovými protizáhyby.

Zadní díl je členěn zadním středovým švem (skryté zdrhovadlo) a v horní trupové části jsou odšity pasové záševky. Na dolní části oděvu (sukně) jsou zhotoveny dva záhyby pravého a levého směru.

Půlkulatý výstřih a průramky jsou zapraveny podsádkou střiženou do tvaru. V bočním švu (sukně) je umístěn lícový protizáhyb. Dolní koncová záložka je zhotovena pomocí zahnutého obrubovacího švu.

Pro zvýraznění bohatosti dolní části šatů – tylová spodnička, která není součástí šatů z důvodu možnosti volby jemně splývavých či stříhově bohatších šatů.

Základní střih vychází z přiléhavé halenky Nakamichi Tomoko a půlkolové sukně (viz samostatná příloha).

Obr. 53 Technický náčrtek vytvořený v programu AutoCAD

Obr. 54 Fotodokumentace realizovaných modelů (foto: Ivan Kocánek)

Obr. 55 Fotodokumentace realizovaných modelů (foto:Ivan Kocánek)

Obr. 56 Model č. 4 (foto: Ivan Kocánek)

Obr. 57 Model č. 6 (foto: Ivan Kocánek)

ZÁVĚR

V teoretické části mé práce jsem se nejdříve zaměřila na původ použití květinových motivů v historii a význam květin pro člověka. Zabývala jsem se i historií moderních textilií. Hlavní náplní každého desinatéra je rozpracování výtvarných návrhů do vazebních konstrukcí pro textilní výrobu či přípravu návrhů na nové výrobky, desény a varianty podle předlohy a další. Věnovala jsem se květinovým vzorům, ze kterých jsem vycházela při tvorbě návrhů desénů na tkaninu.

Praktická část mé bakalářské práce je především o úzké spolupráci s firmou VEBA, zpracování návrhu tkaniny a realizaci navržených modelů dámských šatů. Pro zpracování vybraného textilního návrhu jsem použila CAD/CAM systém pro vzorování žakárových tkanin. Spolupráce s firmou VEBA byla velkým přínosem, jak z pohledu získaných dovedností v oblasti úpravy desénu, tak poznatků získaných během exkurze ve firmě, která přispěla k lepší představivosti o velice složitém procesu tkaní. Ten začíná návrhem a končí zhotovenou tkaninou.

Během zpracování desénu tkaniny jsem řešila s desinatéry firmy VEBA například raportování, volbu vhodných vazeb nebo konturování. Konzultacemi se chyby podařilo eliminovat a vzor byl tak připraven pro tkaní. Vzorový materiál (damašek) ve dvou barevných variantách prošel úpravami a byl připraven k dalšímu použití.

Damašek je běžně užívaný na ložní a stolní prádlo. Tento materiál splňuje požadované vlastnosti pro oděvní účely. Proto jsem se rozhodla navrhnout kolekci letních šatů „Květinové snění“. Pro realizaci šatů jsem zvolila dva střihově různorodé modely podtrhující ženskost, které potvrzují, že i v jednoduchosti je krása. Časovou náročnost navrhování a zpracování, jak vlastního textilního návrhu tkaniny, tak dámských šatů, lze považovat za hlavní úskalí mé bakalářské práce.

Věřím ale, že se mi podařilo vytvořit takové dámské šaty, které by svými vlastnostmi (kvalitou látky, jejím desénem a střihem) mohly oslovit velké množství žen smýšlejících v podobném „květinovém“ duchu jako já a jako jsou módní trendy v roce 2012.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KHOLOVÁ, Helena. Květiny světa: nejkrásnější a nejzajímavější. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 2004, 183 s. ISBN 80-732-1105-X.
- [2] HRDLÍČKOVÁ, Věna a Aleš TRNKA. Rostlina jako symbol v čínské a japonské kultuře. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 153 s. ISBN 978-802-4719-856.
- [3] TITZLOVÁ, Marcela. Příběhy květin: život, smrt a krása. Praha: Dauphin, 1999, 96 s. ISBN 80-860-1972-1.
- [4] Přeloženo z německého originálu:
PAINE, Melanie. Klassisches Stoffdesign: Stilvoller Umgang mit traditionellen und modernen Dekorationsstoffen. München: Mosaik, 1991. ISBN 35-761-0033-4.
- [5] STEVENSON, NJ. Kronika módy: 1800 - 1870 - 1940 - 1960 - 1980 - 2020 : kdo udává tón - nejslavnější módní ikony a návrháři. 1. vyd. Praha: Fortuna Libri, 2011, 288 s. Fortuna factum. ISBN 978-80-7321-570-5.
- [6] DOSTALOVÁ, Mirka a Mária KŘIVÁNKOVÁ. *Základy textilní a oděvní výroby*. 3. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2004, 185 s. ISBN 80-708-3831-0.
- [7] BERGMANOVÁ, Vlastimila. *TKV: Prošlupní zařízení*
- [8] BEDNÁŘ, Vladimír a Stanislav SVATOŠ. Vazby a rozbory tkanin II: učebnice pro 4. roč. středních prům. škol stud. oboru Textilní technologie. 1. vyd. Praha: SNTL, 1991, 178 s. ISBN 80-030-0591-4.
- [9] TALAVÁŠEK, Oldřich. *Tkalcovská příručka*. 1. vyd. Praha: SNTL, 1980, 737 s.
- [10] DRAHOŇOVSKÁ, Věra, Hana PAŘILOVÁ a Hana ŠTOČKOVÁ. *Katalog tkanin*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita, 2004. ISBN 80-708-3849-3
- [11] SUCHÝ, Bohumil. *Nauka o vazbách tkanin jacquardských, rozbor a výpočet tkanin*. Brno: Vědecko - technické nakladatelství v Praze, 1950, 152 s.
- [12] DUFEK, Josef. *Vazby žakárských tkanin: Textová část - obrazová část*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1967, 126 s.
- [13] VEBA. [online]. [cit. 2012-02-04]. Dostupné z: <http://www.veba.cz/>
- [14] Materiály & technologie trendy: Trendy. [online]. [cit. 2012-01-20]. Dostupné z: <http://www.interierdesignskola.cz/dokumenty/trend.pdf>
- [15] ColourFutures 12: International colour trends 2012. AKZO NOBEL N.V. [online]. [cit. 2012-02-07]. Dostupné z: <http://www.colourfutures.com/>
- [16] Periodikum: *Zoomfashiontrends: S/S 2012*.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Barokní kytice (zdroj: http://oko.yin.cz/30/kvetiny-v-evropske-kulture).....	11
Obr. 2 Květinové vzory (zdroj: Sarasatic Design Collection).....	14
Obr. 3 Bavlnářský damašek [8].....	21
Obr. 4 DesignScope victor.....	28
Obr. 5 Barva roku 2012 [15].....	30
Obr. 6 Sezonní trendy [16].....	30
Obr. 7 Paleta barev Bionic botanic [16]	31
Obr. 8 Paleta barev Genders [16]	31
Obr. 9 Paleta barev Faded summers [16].....	32
Obr. 10 Paleta barev Null [16].....	32
Obr. 11 Desén 1	33
Obr. 12 Desén 2	33
Obr. 13 Desén 3	33
Obr. 14 Desén 4.....	33
Obr. 15 Desén 5	34
Obr. 16 Desén 6.....	34
Obr. 17 Návrh vybrán vedoucí bakalářské práce.....	34
Obr. 18 Nastavení parametrů tkaniny v programu EAT.....	35
Obr. 19 Redukce barev.....	35
Obr. 20 Desén před úpravou barev.....	36
Obr. 21 Desén po úpravě a redukci barev	36
Obr. 22 Raport vytvářející pravidelné řádky.....	36
Obr. 23 Raport vytvářející čtverce.....	37
Obr. 24 Jednotlivé motivy vzoru.....	37
Obr. 25 Ruční skládání jednotlivých motivů pro vytvoření střídý.....	38
Obr. 26 Střída vzoru (raport).....	38
Obr. 27 Vzor v ploše tkaniny.....	39
Obr. 28 Jednotlivé barevné plochy před a po odsazení.....	40
Obr. 29 Nastavení, která barva má být odsazena a určení barvy odsazení.....	40
Obr. 30 Kontury – konzultace s firmou VEBA.....	40
Obr. 31 Původní varianta vazeb.....	41
Obr. 32 Náhled varianty vazeb.....	41

Obr. 33 Použité vazby.....	42
Obr. 34 Náhled finální varianty vazeb po konzultaci s firmou programu EAT.....	43
Obr. 35 Detail vazby	43
Obr. 36 Detail Vazby.....	43
Obr. 37 Znázornění vyhledávání flotů po x a y	44
Obr. 38 Strojová data zaslaná firmou VEBA.....	44
Obr. 39 Barevné varianty 1-4.....	45
Obr. 40 Barevné varianty 1-6.....	45
Obr. 41 Simulace povlečení (zdroj: http://obchod.veba.cz).....	47
Obr. 42 Simulace – závěs (zdroj: http://www.popelnice-profi.cz).....	48
Obr. 43 Simulace – polštář (zdroj: http://www.povleceeni-plus.cz).....	48
Obr. 44 Simulace – ubrus (zdroj: http://shopiq.cz/prostirani-uni-bile/).....	48
Obr. 45 Model č. 1.....	49
Obr. 46 Model č. 2.....	49
Obr. 47 Model č. 3.....	50
Obr. 48 Model č. 4 (realizovaný).....	50
Obr. 49 Model č. 5	50
Obr. 50 Model č. 6 (realizovaný).....	51
Obr. 51 Model č. 7.....	51
Obr. 52 Technický náčrt modelu č. 4 zhotovený v programu AutoCad	52
Obr. 53 Technický náčrt modelu č. 6 vytvořený v programu AutoCad.....	53
Obr. 54 Fotodokumentace realizovaných modelů (foto: Ivan Kocánek).....	54
Obr. 55 Fotodokumentace realizovaných modelů (foto:Ivan Kocánek).....	55
Obr. 56 Model č. 4 (foto: Ivan Kocánek).....	56
Obr. 57 Model č. 6 (foto: Ivan Kocánek).....	57